Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5268 ՄԱՅԻՍ 30/12 ՅՈՒՆԻՍ 1903 ՈՒՐԲԱԹ 16 ՐԷՊԻՒԼ ԷՎ.ՎԷԼ 1321 Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5268

درعلیه‌ده غلطه‌ده «آره‌ولك» غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ու ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ՄՇՈՅ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏԻ ՇՈՒՐՋԸ

Եթէ այս անգամ նորէն կը խօսինք այս նշանաւոր վանքին վրայ, դարձեալ անոր աւերեալ եւ քայքայեալ վիճակին ու վերանորոգութեան հարկին վրայ ուշադրութիւն հրաւիրելու համար չէ, զի այնչափ անգամներ խօսուեցաւ, գրուեցաւ, յորդոր կարդացուեցաւ այս մասին, եւ դժբաղդաբար ամէնն ալ անօգուտ մնաց, որ այսօր աւելորդ կը համարինք նորէն այդ պէտքին ստիպողականութիւնը շեշտելու։ Ցաւալի է տեսնել թէ հիմակուհիմա ոչ մէկ տեղ եւ ոչ մէկի վրայ ազնիւ տրամադրութիւն կը գտնուի այդ նուիրական վանքին վերջնական կործանման առաջքն առնելու, վերանորոգելով անոր աւերուած մասերը եւ չթողլով որ կանգուն մնացածներն ալ խպառ քանդուին։

Ուստի Մշոյ Ս. Կարապետի վրայ երկու խօսք ընելու ուրիշ պատճառ ունինք, նկատի ունենալով վանքին միաբանական Ընդհանուր Ժողովին այն պաշտօնական հերքմնագիրը որ հրատարակուեցաւ Արեւելքի երեքշաբթի օրուան թիւով եւ որուն պատճէնը տեսնուեցաւ նաեւ Բիւզանդիոնի մէջ միեւնոյն օրը։

Քիչ անգամ պաշտօնական հերքում մը այնքան կատարեալ եւ իրաւացի եղած է, ինչպէս եւ քիչ անգամ հերքման մը ենթական այնքան անմեղ եւ արդար գտնուած է, ինչպէս է Մշոյ Ս. Կարապետի վանահայրական փոխանորդ Տ. Վարդան վարդապետ Յակոբեան, որուն երկար տարիներէ ի վեր վանքին մատուցած ծառայութիւնները բովանդակ երկրին մէջ չգիտցող ու չգնահատող չէ մնացած։ Ս. Կարապետի վանքին համար թափած աշխատութիւնները, կրած յոգնութիւնները եւ ունեցած տքնութիւնները հանրածանօթ են, եւ զինքը կացուցած են յաւէտ սիրելի բոլոր թեմականներուն ու ազգին պաշտօնական մարմիններուն առհասարակ, որուն համար վանքին միաբանական Ընդհանուր Ժողովը չէ հանդուրժած, տեսնելով թէ մի ոմն անձնական հակառակորդ «միաբան» ծածկանունի ներքեւ ելեր է արատաւորել այդ պատուական վարդապետին բարի եւ անստրգիւտ համբաւը։

Հետեւաբար կարծեցեալ «միաբան»ին նպատակաւոր ամբաստանութեան անհիմն ըլլալը մեր կողմէն ալ շեշտելու եւ հրատարակուած պաշտօնական հերքմնագրին ոյժ տալու մտքով ալ չէ որ այս խնդրոյն վրայ կը խօսինք, այլ մասնաւորապէս ի վեր բերելու համար սա ցաւալի պարագան թէ անձնական հակառակութիւնը մինչեւ ո՛ւր կրնայ եղեր հասնիլ կարգ մը գաւառական թղթակիցներու մէջ որ իրենց չսիրած մէկ անձին վնաս բերելու կերպով՝ մինչեւ իսկ կը ջանան վնաս հասցնել այն հաստատութեանը՝ որուն մէջ կը գտնուի անիկա եւ կամ անոր վարչութիւնը ձեռքն ունի։ Եթէ երբեք ուրիշ օրինակ չգտնուէր մեր այս ըսած ցաւալի իրողութիւնը հաստատելու, նախ եւ առաջ նոյն իսկ այդ «միաբան»ին գրութիւնը ինքնին բաւական է։ Երկրորդ՝ զայն հրատարակող թերթին առջի օրուան թուոյն մէջ «Մշեցի» ստորագրութեամբ տեսնուած թղթակցութիւնը, ամենայն հաւանականութեամբ «միաբան» ծածկանունը գործածող անձին գրչէն ելած է, զի միեւնոյն ոգին, ոճն ու լեզուն, բառերն ու բացատրութիւնները կը գործածէ։ Եւ տեսէք թէ ի մէջ այլոց ի՛նչեր կ'ըսէ Տ. Վարդան վարդապետի դէմ ունեցած հակակրութեան ոգւովը.

> «...Մեր կարգ մը հրապարակագիրները խաբուելով նպատակաւոր գըրուածներէ, ողբեր կը հիւսեն Ս. Կարապետի վանքին վրայ եւ մեծատուններ, բարերարները կը հրաւիրեն որ իրենց քսակը բանան եւ վանքին օգնութեան հասնին, վերահաս կործանումէ մը ազատելու համար այդ անուանական մեծ անուն կրող մայրավանքը...»։

Հաւել է որ «Մշեցի» ստորագրութեան տէրը Ս. Կարապետի վանքը վերահաս կործանման մը վտանգին տակ չի համարեր, ինչպէս շատերու հետ մենք եւս այնպէս հաւատացած էինք, Մուշէն գրուած նկարագրութեանց անսալով, օրինակի համար Գեղամի, Նարգիսի եւլն., թող նոյն ինքն Տ. Վարդան վարդապետի եւ Տնօրէն Խորհրդոյ կողմէ Պատրիարքարան, Էջմիածնի Կաթողիկոսարանը եւ հայ լրագիրներու ղրկուած այնքան պաշտօնական գրութիւնները, որոնք մանրամասնաբար կը ներկայացնէին վանքին քայքայեալ մասերը, կործանելու վրայ եղող տեղերը եւ վերանորոգութեան մը ստիպողական ու անհրաժեշտ հարկը։ Մինչեւ անգամ մենք առիթ ունեցանք տեսնելու վանքին լուսանկար պատկերը, երկու ամիս առաջ, Արեւելքի խմբագրութեան ղրկուած, որ հայելիի մը պէս կը ցուցնէր աւերեալ մասերը։

Ասոնք ամէնը սո՞ւտ, կե՞ղծ էին միթէ. Ս. Կարապետը վերահաս կործանման մը վտանգի տակ չէ՞ իրօք, եղած բոլոր աղերսները եւ սրտաճմլիկ նկարագրութիւնները՝ լոկ մեծատուները կամ բարերարները խաբելու եւ դրամ քաշելու համար խարդախ յերիւրանքնե՞ր էին արդեօք։ Այսպէ՛ս ըսել կ'ուզէ «Մշեցի»ն։ Եթէ իրօք այդպէս է, —եւ վերոյիշեալ տողերը տարբեր իմաստ չունին արդէն— կարեւոր եւ մեծ յայտնութիւն մըն է որ կ'ըլլայ, որուն համար շնորհակալութիւն անգամ կը պարտինք այս կարեւոր յայտնութիւնը ընողին։ Միայն թէ այդ պարագային կը պահանջենք որ «Մշեցի»ն իր յայտնի ստորագրութեամբ խոստովանի այս ծանրակշիռ յայտնութիւնը, որպէս զի հանրութեան մատուցած ծառայութիւնը անուանով գնահատուի։ Այլ որպէս զի հաւատանք, թող համարձակի ըսել թէ Գեղամ եւ Նարգիս ալ սուտ կը խօսէին, երբ այնքան սրտաշարժ եւ յուզիչ լեզուով կը պատկերացնէին Ս. Կարապետի աւերեալ եւ քայքայեալ վիճակը, վերահաս կործանման վտանգը եւ վերանորոգութեան անխուսափելի պէտքը։

Սպասելով «Մշեցի» ստորագրող անձին այս կարեւոր իրողութիւնները երեւան հանելու քաջութեանը, եթէ ունի, միւս կողմէ կը խնդրենք որ Գեղամ եւ Նարգիս անտարբեր չմնան անոր վերոյիշեալ տողերուն հանդէպ եւ արժանաւոր պատասխանը տան։

ՑՈՒՍԱԿ

ՌՈՒՍԱՀԱՅ ՔՐՈՆԻԿ

ՀԱՅՈՑ ԿՈՆՍԻՍՏՈՐԻԱՅԻ ՊԱՀԱՆՋԸ

Այս տարւայ մայիսի 2ին, Թիֆլիսի դատաստանական պալատը, երկրորդ քաղաքացիական բաժնում, հետեւեալ կազմով— դեպարտամենտի նախագահ Ն. Պ. Սմիտէն, պալատի անդամներ՝ Գօլուբեվ եւ Ռեզանով, Պրօկուրօրի օգնական Ա. Աղիգեզալօվի մասնակցութեամբ, լսեց այն յայտնի գործը, որով Վրաստանի եւ Իմէրէթի Հայ Լուսաւորչական կոնսիստորիայի հաւատարմատար Ս. Ս. Մելիք Ադամեան պահանջ էր յայտնում ժողովրդական լուսաւորութեան մինիստրութեանը, յանձին Կովկասեան ուսումնարանական շրջանի հոգաբարձուին, անշարժ կայքերի սեպհականութեան իրաւունքի մասին։

Գործի հանգամանքները հետեւեալներն են։ Պահանջի խնդրագրով, որ 1899 թուի ապրիլի 2ին տրված էր Թիֆլիսի նահանգական դատարանին, երդուեալ հաւատարմաբար Մելիք Ադամեան բացատրել էր որ 1898 թուի մարտի 26ի բարձրագոյն հրամանով, յանձնարարած էր տեղիս Կովկասեան ուսումնարանի իշխանութեան բոլոր անհրաժեշտ կարգադրութիւններն անել, իր տեսչութեան տակ առնելու այն կայքերը, որ պատկանում են Հայ-Լուսաւորչական եկեղեցական եւ վանքական ուսումնարաններին, որոնք (ուսումնարանները) յանձնված են իրան՝ համաձայն 1897 թ. յունիսի 21ին Բարձրագոյն հաստատուած՝ Պետական Խորհրդի կարծիքին։ Բարձրագոյն այս հրամանը իրագործելու ժամանակ նկատուեց, որ ուսումնարանական վարչութեան պաշտօնեաները, չըբաւականանալով ընդունել այն կայքերը, որոնք պատկանում էին Հայ-Լուսաւորչական եկեղեցական եւ վանական ուսումնարաններին, դիմում էին տեղական Հայ-Լուսաւորչական հոգեւոր կառավարութիւններին, պահանջելով յանձնել եւ այն կայքերը, որոնք իբրեւ անպայման սեփականութիւն պատկանում են Հայ-Լուսաւորչական եկեղեցիներին, իրանց պահանջները պատճառաբանելով նրանով, որ կարգադրութիւն է եղել ուսումնարանական վարչութեան կողմից՝ Կովկասեան ուսումնարանական շրջանի տեսչութեան տակ գրաւել նաեւ եկեղեցական կայքերը։ Այսպիսի պահանջով առաջին անգամ դիմեց Ախալցխայի Հայ-Լուսաւորչական հոգեւոր կառավարութեանը՝ Թիֆլիսի նահանգի ժողովրդական դըպրոցների տեսուչ Պ. Բօգդանով, 1898 թ. օգոստոսին թիւ 823 հաղորդակցութեամբ, որից յետոյ նա առանձին ընդունման ակտով, որ կատարվեց տեղական գաւառական իշխանութեան ներկայացուցչի եւ վկաների ներկայութեամբ, բայց առանց Հայոց եկեղեցու ներկայացուցչի մասնակցութեան, Կովկասեան ուսումնարանական շրջանի տեսչութեան եւ կարգադրութեան տակ առաւ բազմաթիւ գիւղեր եւ հողեր, 19,000 դեսեատին տարածութեամբ, որոնք անպայման սեփականութեան իրաւունքով պատկանում են Ախալցխայի Հայ-Լուսաւորչական Ս. Փրկիչ եկեղեցում եւ գտնվում են Թիֆլիսի նահանգի Ախալքալաքի գաւառում, եւ են. Կարծախ՝ 26,365 ախչայ, Խաւէտ՝ 13,000 ախչայ, Տատէշ՝ 16,000 ախչայ, Խօզաբին՝ 15,000 ախչայ, Կարաւ՝ 1,000 ախչայ, Սուլդա՝ 8,000 ախչայ, Պօզալ՝ 3,000 ախչայ եւ Ալպախ՝ 3,000 ախչայ։

Այս պատճառով ի նկատ առնելով որ Մինիստրների Կոմիտէտի՝ 1898 թ. մարտի 26ին Բարձրագոյն հաստատված որոշման ճիշդ հիման վրայ ուսումնարանական վարչութեան յանձնված է իր տեսչութեան տակ առնել միմիայն այն կայքերը, որոնք սեպհականութեան իրաւունքով պատկանում են Հայ-Լուսաւորչական եկեղեցական-ծխական ուսումնարաններին, իբրեւ իրաւաբանական անձերի, բայց ոչ թէ եկեղեցապատկան կայքերը, որոնց մասին յիշուած անգամ չէ յիշեալ օրէնքում, որ ուսումնարանական վարչութեան պաշտօնատար անձերի կարգադրութիւններն ու բացատրութիւնները, վերաբերեալ եկեղեցապատկան կայքերին համաձայն չլինելով Բարձրագոյն հրամանի ճիշտ մտքին, չեն կարող համարվել օրինական եւ որ վերոյիշեալ գիւղերի եւ հողերի անպայման սեփականութեան իրաւունքով Հայ-Լուսաւորչական եկեղեցուն պատկանելը ապացուցվում են ներկայացրված վաւերաթղթերով — այսինքն 1841 թ. ապրիլի 18ի կալուածագրով եւ 1843 թ. մարտի 2ի վաւերացման թղթով,— Մելիք Ադամեանը, համաձայն Բարձրագոյն հրամանի 2րդ կէտին, ներկայացնելով այս պահանջը 400,000 րուբլի արժողութեամբ, խնդրում էր. 1. Ճանաչել Ախալցխայի Հայ-Լուսաւորչական Ս. Փրկիչ եկեղեցու, յանձին Վրաստանի եւ Իմէրէթի Հայ-Լուսաւորչական կոնսիստորիայի, սեփականութեան իրաւունքը վերոյիշեալ անշարժ կայքերի վրայ, նրանց վերաբերեալ լեռներով, գետերով, լճերով, տափաստաններով, խոտահարքներով, արօտատեղերով եւ բոլոր տափերով, այն սահմաններում, որոնք մանրամասն նկարագրված են կալուածագրերում, եւ 2րդ պահանջել Կովկասեան շրջանի ուսումնարանական վարչութիւնից յօգուտ կոնսիստորիային դատաստանական գործը վարելու ծախսերը։

Այս գործը նահանգական դատարանում քննելիս՝ Կովկասեան ուսումնարանական շրջանի Պ. հոգաբարձուն, պահանջի խնդրի դէմ դրած իր պատասխանով առաջարկում էր տարամերժում, գործի քննութիւնը դատաստանական հիմնարկութիւններին ենթակայ չլինելու պատճառով, ապացուցանելով որ համաձայն քաղ. դատ. օր. 1297 յօդուածին, այս վէճը պէտք է լուծուի վարչական կարգով, ուստի եւ խնդրում էր որ այս գործը, իբրեւ անկանոն կերպով յարուցված նահանգական դատարանում՝ դադարեցնվի քննել։ Սակայն նահանգական դատարանը, եւ ապա դատաստանական պալատը եւ կառավարիչ Սենատը, որի քննութեանը հասաւ այս գործը՝ դատա-ենթակայութեան տեսակէտից. Կովկասեան ուսումնարանական շրջանի հոգաբարձուի վճռաբեկութեան խնդրով, հոգաբարձուի տարամերժումը ճանաչեցին անկանոն, իսկ այս գործը՝ ենթակայ դատաստանական հիմնարկութիւններին, որի մասին եւ 1902 թ. մարտի 19ին ուղարկվեց կառավարիչ Սենատի հրամանագիրը Թիֆլիսի դատաստանական պալատին։

ԹՂԹԱԿԻՑ

(Մնացեալը վաղը)

ԳԻՒՂԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷՆ ՆԿԱՐ ՄԸ

Մայիսի գեղազուարճ առաւօտ մըն է։ Վերը, օդին մէջ, թռչուններու երամները յանգաւոր ու ներդաշնակ ելեւէջով մը նորածագ արեւին ճառագայթները կը խմբերգեն անոյշ ու թովիչ գեղգեղանքով մը, վարը, ցօղաթաթաւ մարգերէն կախուող անհամար արցունքներուն մէջ արեւին ոսկեփայլ ճառագայթները կը պսպղան։ Կանաչազարդ ու վարսագեղ ծառերու մէջէն մայիսի պաղկուկ զով զեփիւռը հազիւ լսուող փսփսուքով մը կ'անցնի ու ծաղիկներու թարմ այտերէն համբոյրներ խլելով՝ պուրակին թունդ կանաչներուն մէջ կը կորսուի, իսկ արտին ու դաշտին ընդարձակ տարածութեանը մէջ աշխատութեան ոգեւորուած աւիւնով առլցուն աղմուկ մը կը խառնէ կեանքի պայքարի իրական պատկերը։ Աշխատողներու բազմութեան գործունէութեանը ճշգրիտ նմանութիւնը կը բերէ մրջիւններու չրթայաշարքը եւ թիթեռնիկներու խումբերուն միօրինակ թեւաբախումը կանաչներու վրայէն, որ զբօսաշրջիկներու հաճոյալից կեանքը կը յիշեցնէ քեզ։

Կ'անցնին մէկ քանի ժամեր նոյն ոգեւորութեամբ եւ տաքութիւնը ուժգին հանգամանք մը կը ստանայ։ Անուշ տպաւորութիւններդ կը սկսին խաթարուիլ ու կաթնաթոյր ամպերու կտորներ առաջ կ'երկարին։ Արեւը կը սկսի թաղուիլ ցանցառ ամպերու բարակ խաւին մէջ որ տըխուր ստուեր մը կը ձգէ մերթ երկրիս վրայ, կը բանայ նորէն երեսը, կը ճառագայթէ ցոլարձակ եւ աւելի կիզիչ տաքութիւնով մը։ Ու արեւը՝ այդ բանաստեղծական մոլորակը՝ իր սիրական մօրմէն զատուող մանկան մը հանգոյն կը զատուի բաց կապոյտ եթերէն եւ կը կորսուի թխպոտ ամպերու թանձր սեւութեանը մէջ։

Գիւղացիներու խուռներամ բազմութիւնը անհոգ եւ անտարբեր այս օդերեւութային պատկերին, կը շարունակեն իրենց աշխատանքը նոյն աւիւնով։ Բահերու ու բրիչներու խօլ դղրդիւնը նոյն սաստկութեամբ կը լսուի. եզներու ու կովերու սուր պոչիւնը ամէն կողմէ կ'արձագանգէ. կանկլուոր կիները կանկառի սիրուն վտանգը կ'անգոսնեն եւ կաքաւի ձագերու պէս լեռնէ լեռ կ'անցնին։ Բայց ահա անձրեւը կը սկսի։ Հետզհետէ կը սաստկանայ եւ ժողովուրդը բաց դաշտին մէջ մնացած է սարսափահար. կայծակներ իրարու ետեւէ կը փայլատակեն ամբողջ դաշտավայրը կը լուսնայ ու կը մթննայ։

Գիւղացիին եզները, էշուկը, արօրը, մաճը հացն ու պանիրը եւ միակ հաւատարիմ շունը կը վազեն իր ետեւէն։ Իշուկն ու եզները գիւղացիին սարսուռ փախուստը կը դիտեն միամտաբար, երբեմն կը ճչեն սուր եւ աններդաշնակ ձայնով մը։ Անձրեւը խոլաբար կը շաղէ. ալ անօգուտ են մացառն ու թուփը, կը թափանցէ ներս, կը կաթկթէ յուշիկ յանգուշիկ՝ տերեւներուն մէջերէն։ Անձրեւին կաթկթումը տերեւներուն զարնուելով եղերերգ մը կը հիւսէ ու գիւղացին մացառին տակէն գոհաբանական աղօթքը կը կմկմայ, դողահար կը փառաբանէ Տէրը որ մայիսի այս օրերուն իր կենսաբաշխ անձրեւը չի զլանար, բայց աչքերը մերթ կը դարձնէ դաշտը, պի՜չ պի՜չ կը նայի եզներուն ու իշուկին, որոնք անձրեւին սաստկութենէն գլխահակ, կարծես իրենց լքուած վիճակը կ'ողբան։

Մեղմ ու հանդարտ անձրեւ մը կը յաջորդէ տեղատարափին, մացառներուն տակէն իրարու ետեւէ դուրս կը ցատկեն գեղջուկները եւ հապճեպով անասնոց անձրեւաթուրմ մորթը կը շփեն, հազար ու մէկ տեսակ կարեկցութիւններ յայտնելով։ Աղօթքը դարձեալ ծայր կուտայ շրթներնուն վրայ եւ բոլոր սրտով կը գոհանան Տիրոջմէն։ Ալ պէտք է դառնալ տուն. գործիքները կը հաւաքեն։ Դիտելու արժանի է գիւղացիներուն այս օղակաշար գնացքը. լռիկ են եղեր ամէնքն ալ, կը կատակեն, կը ծիծաղին, հոգերնին չէ բնաւ, չէ՞ որ Աստուած իրենց հաշտ աչօք կը նայի եւ մայիսի այս օրերուն բարերար ցօղը չի խնայեր։ Արեւը նորէն իր դիւթող դէմքը կը պարզէ իրարմէ զատուող ամպերուն կապոյտին մէջէն. քաղցր տպաւորութիւն մը կը ներգործէ վրադ, երբ մանաւանդ անձրեւին յետամնաց ցօղերը դեռ կը թափթփին երկինքէն։ Ահա այս պահուն կիրակնամուտի կոչնակը կը խօսի եկեղեցին բարձունքէն եւ անոր արձագանքը կ'երթայ կորսուիլ ներս սան պատերէն։ Առիթէն օգուտ քաղել պէտք է. ամէնքը մէկ կը դիմեն եկեղեցի։ Շաբաթ իրիկուան «Լոյս զուարթ»ը կը թոթուայ տէրացուին շրթներուն վրայ ու ան ըղգլխիչ շեշտ մը տալով իր ձայնին, ամբողջ բազմութեան կողմէ շնորհակալ կ'ըլլայ ամենաբարերարին՝ օրուան մեծ պարգեւին համար։ Աղօթաւոր ժողովուրդը «եկեալքս ի մտանել արեգական»ին հետ բարեպաշտ երկիւղածութեամբ ծնկաչոք կ'աղօթէ, մինչ քահանան համակ երկիւղածութեամբ կը խնկէ եկեղեցին ու կը նուիրագործէ ժողովուրդին ջերմաջերմ ու սուրբ աղօթքը, բուրվառին ճապակ շարժումներ տալով։

Լ. Կ.

Արտաքին Լուրեր

ՖՐԱՆՍԱ

Նաւային արկածի մը առթիւ. — Երեսփ. Ժողովին մէջ. — Նախարարապետին յայտարարութիւնը.—Ֆիկուիկի դէպքերը. — Սպանիոյ լրագիրներուն կարծիքը.—Կամպեթայի արձանը:

Բարիզ, 8 յունիս.—Երեսփ. Ժողովին մէջ երեսփոխան Պ. Էմմանուէլ Արէն խօսելով Լիպան շոգենաւին ընկղմելուն վըրայ (քիչ մը հեռուն հրատարակուած մանրամասնօրէն. Ծ. Խ.) ըսաւ.

«Քորսիքայի պաշտօնակիցներուս անունով յուզմնալից ողջոյն մը կ'ուղղեմ դժբաղդ զոհերուն որոնք մեռան անըսելի ընդհարումին մէջ։ Գրեթէ զոհերուն ամէնքն ալ Քորսիքա կղզին կը վերաբերին։ Պէտք է երեւան հանել թէ ո՛վ է ցորեկ ատեն պատահած այդ տեսակ արկածի մը պատասխանատուն։ Այս օրուան համար կը մտածեմ թէ Ժողովը իր համակրութիւնը պիտի յայտնէ զոհերուն, մխիթարանքները՝ վշտացեալներուն եւ սքանչացումները՝ ծանօթ ու անծանօթ անձնուիրութեանց։ (Ծափահարութիւններ.) Համոզուած եմ որ նախարարութիւնը պէտք եղածը պիտի ընէ զոհերու ընտանիքներուն համար։»

Ժողովին ատենապետը յայտարարեց.

«Կը կարծեմ թէ Ժողովին զգացումներուն համապատասխան խօսած կ'ըլլամ, երբ յայտարարեմ թէ տխրութեամբ կը խոնարհինք անըսելի աղէտին բազմաթիւ զոհերուն առջեւ. նաեւ սգաւոր բոլոր ընտանիքներուն ուղղելով մեր բուռն ու անկեղծ համակրութեան հաւաստիքը։ (Բուռն ծափահարութիւններ.)

Նախարարապետ Պ. Քոմպ ըսաւ.

«Կառավարութիւնը համակրութեամբ կը մասնակցի Պ. Արէնի կողմէ պերճախօսութեամբ յայտնուած զգացումներուն՝ այն աղէտին համար որ այնքան խորին վիշտ ու ցաւ պատճառեց. կը մասնակցի արտասանուած խօսքերուն՝ թախծալից յիշատակութիւն մը ընելու դժբաղդ զոհերուն։ Տակաւին կարելի չէ բանի մը վերագրել արկածը։ Ունեցած տեղեկութիւններս այնքան ճիշդ չեն, որով չեմ կրնար որոշ յայտարարութիւն մը ընել Ժողովին։ Միայն կրնամ ըսել թէ շոգենաւին ուղեւորներուն թիւն էր 148 եւ նաւաստիներունը՝ 32. ընդամէնը երկու հարիւր հոգի։ Առած տեղեկութիւններուս նայելով, 60 հոգի ազատուած են, բայց պէտք է յուսալ որ աւելի շատեր մահուանէ ազատած ըլլան։ Աւստրիական այն շոգենաւը որ արկածի վայրէն քիչ մը հեռուն կը գտնուէր եւ դէպ ի Իտալիա ուղեւորած, յուսալի է որ ուղեւորներ ազատած ըլլայ, վասն զի մինչեւ հիմա քսանըչորս դիակներ միայն գտնուած են։ Հարկ չկայ ըսելու թէ կառավարութիւնը շուտով պէտք եղած միջոցները ձեռք պիտի առնէ, անհրաժեշտ օգնութիւնները ընել զոհերուն եւ այդ արկածէն ազատուածներուն։ (Ծափահարութիւններ.)

Մադրիտ.—Էբոքա կ'ըսէ թէ Պ. Քոմպի յայտարարութիւնները պէտք է հանդարտեցնեն շահագրգռուող ազգերը՝ Մարոքի մէջ իրաց վիճակին պահպանութեանը մասին։ Նոյն թերթը կը յարէ թէ 1845ի դաշնադրութիւնը բաւական տարտամ ըլլալով, Ֆրանսա չի կրնար գործելու այնքան ազատութիւն ունենալ Ֆիկուիկի երկրին վրայ։ Էբոքա կ'ըսէ թէ Մադրիտի միւս լրագիրները կը սխալին, վասն զի Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովին մէջ՝ Պ. Քոմպի եւ Լոնտոնի ու Մադրիտի մէջ ալ ֆրանսական դեսպաններուն կողմէ տրուած ապահովութիւնները կը մերժեն երկրակալութեան որ եւ է մտածում։ Էմբարսիալ 1845ի դաշնադրութիւնը մէջ բերելով կ'ըսէ թէ Ֆրանսա իրաւունք չունի գրաւելու Ֆիկուիկի մէկ մասը եւ Մարոքի սահմանագլուխը փոխելու՝ հողեր ձեռք անցընելով կամ ամրոցներ շինելով երկաթուղիին վրայ։

Փարիզ.— Այս առտու կատարուեցաւ Կամպեթայի համար կանգնուելիք յիշատակարանին հիմնարկէքը։ Այդ յիշատակարանը՝ որուն բացումը յառաջիկայ տարի պիտի կատարէ Հանրապետութեան նախագահը, հանգամանութեամբ մը տեղի կ'ունենայ. գումարը մինչեւ հիմա հասած է 125,000 ֆր.։ Կրթական նախարար Պ. Շոմիէ որ հիմնարկէքի հանդէսին կը նախագահէր, ճառ մը արտասանելով, կառավարութեան անունով շնորհակալութիւն յայտնեց նոյն նպատակով կազմուած յանձնաժողովին։ Պ. Շոմիէ յիշեց 1870ի պատերազմին ատեն Կամպեթայի մատուցած ծառայութիւնները, որոնց շնորհիւ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (75)

ԺՕՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ԱԼՔՈԼԱՎԱՃԱՌԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

Ը

—Սիրելի բարեկամս, միայն մենք չենք որ կը շահագրգռուինք ապաքինարանով. տեսէք. Օկանեը բարեբախտ մարդ մըն է։ Իր դրացիներէն մէկուն այցելութիւնը ընդուներ է, որ գիտնալով թէ ի՛նչ հետազօտութիւններ կը կատարէ բժիշկը, քիմիական աշխատանոցին համար պէտք եղած ծախքերը հոգալու պատրաստակամութիւն յայտներ է։ Հայրդ ի՛նչ պիտի ըսէ հիմա։

—Մրցում պիտի նկատէ։ Բայց լաւ բան մը պիտի տեսնէ ատոր մէջ։ Աւելի լաւ գիտութեան համար։ Ո՞վ է այդ դրացին։

—Օտարական մը, որ վերջերս Տամմարիի մէջ հաստատուեր է շատ գեղեցիկ կնոջ մը հետ. կ'ըսեն թէ իր կինը չէ անիկա, թէեւ պարոնին անունով կը ներկայանայ։

—Ա՛հ, ըրաւ Քրիսթիան, ի՛նչ է այդ օտարականին անունը։

—Կոմս Շթէնկէլ...

Քրիսթիան շրթունքները խածաւ ու անտարբեր կերպարանք մը առաւ։

—Երէկ, կոմսը ու կարծեցեալ կոմսուհին այցելեր են Սէն-Ռէմի, եւ կարեւոր գումար մը ձգեր են բժիշկին, օգնութեան սնտուկին յատկացուելու համար։ Կ'երեւայ թէ ատոնք մարդ չճանչնալնուն համար այս կողմերը, կ'ուզեն յարաբերութիւն հաստատել։

—Ինչպէս, քրթմնջեց Քրիսթիան։

—Մնաց որ թերեւս շնորհքով ու ամուսնացած մարդիկ են անոնք։ Գիտես թէ ո՛րքան չարլեզու են մարդիկ։ Աւելի դիւրութեամբ չարախօսութիւն կ'ընեն քան թէ լաւ կը խօսին մէկու մը վրայ։

—Այդ ամէնը կարեւորութիւն չունի, ամուսնացած ըլլան կամ ո՛չ, բաւ է որ մեր հանգստութիւնը չխանգարեն, յայտարարեց Քրիսթիան։ Հոս չենք եկած, երկրին բնակիչները ընդունելու համար։ Այն ատեն աւելի լաւ կ'ըլլար որ Բարիզ մնայինք։

Ժընըվիէվ չշարունակեց խօսակցութիւնը։ Բայց Քրիսթիան աւելի յուզուած Էթիէննէզի ժամանման համար, չկրցաւ ինքզինքը արգիլել անոր վրայ խորհելէ։ Մնաց որ այդ հետապնդումը գգուած էր իր անձնասիրութիւնը, որովհետեւ տեղեակ ըլլալով իր նախկին սիրուհիին թաքուն մտադրութեանց, շատ լաւ կ'ըմբռնէր թէ իրեն համար Տամարրի եկած էր Էթիէննէզ։ Մտատանջութեան մէջ էր Քրիսթիան, որովհետեւ կը ճանչնար Էթիէննէզի հաստատամիտ նկարագիրը. կը խորհէր թէ անոր կողմէ եղած ամէն միջամտութիւն կրնար ցաւալի հետեւանքներ ունենալ իր հանգստաւէտ կեանքին համար։ Ապահովաբար բարեբախտ կը զգար ինքզինքը սա իրողութեան համար թէ Ժընըվիէվ չէր կասկածեր որ Շթէնկէլ կոմսուհին Էթիէննէզը եղած ըլլայ։ Բայց այս վերջին ինքնութիւնը կրնար հաստատուիլ մէկ վայրկեանէն միւսը. Քրիսթիան կը կանխատեսէր բոլոր այն դժուարութիւնները՝ զորս այդ յայտնութիւնը առաջ պիտի բերէր իր ամուսնական կեանքին մէջ։

Չէր ուզեր որ Ժընըվիէվ չարչարուի։ Ո եւ է թաքուն մտածում չունէր Էթիէննէզի նկատմամբ, եւ եթէ իրեն կարծիքը հարցուէր, փափագ պիտի յայտնէր որ ընդմիշտ հեռու գտնուէր Շթէնկէլ զոյգը։ Սակայն հպարտութեան փոքրիկ զգացում մը կ'ունենար, երբ կը խորհէր թէ այդ քան տենչանք առթող կինը, որ ուրիշ սիրահարի մը հետ յարաբերութիւն հաստատած — ինչպէս կ'ըսէին— եւ ամուսնանալու վրայ էր, միշտ իրմով զբաղած, ետեւէն եկած էր, անյաղթելիօրէն ձըգտուած դէպի այն կողմը՝ ուր խոյս տուած էր ինք։ Պառոն Թամպլիէի հետ պտոյտ կատարած միջոցին, Քրիսթիան չկրցաւ ինքզինքը զսպել ու թոյլ շեշտով մը ըսաւ.

—Ոչ մէկ բան կ'ապացուցանէ որ դիպուածաւ եկած ըլլայ Սէն-Է-Մարն։

—Արդարեւ ո՛չ մէկ բան կ'ապացուցանէ։

—Ի՞նչ կը յուսայ ձեռք բերել ինծի մօտենալով։

—Կիներուն հետ մարդ չի գիտեր ի՛նչ պատահելիքը։ Ամէնէն անհեթեթ բանը ամէնէն հաւանականը կը դառնայ։

—Պառոն, անմիտ ես քու առածներովդ։ Օ՛ն, չե՞ս կարծեր թէ Էթիէննէզ անշէջ սէր մը կը տածէ ինծի նկատմամբ։

—Ո՞չ։

—Այն ատեն ի՞նչ կ'ուզէ ինէ։

—Թերեւս տաղտկացնել քեզ։

Քրիսթիան իր շեշտը փոխեց եւ բարեկամին նայելով, ըսաւ.

—Ինչպէս գտար զայն, երբ որսորդութեան օրը վերէն վար չափչփեց մեզ, իբր թէ Վանտոմի կոթողներէն մէկուն վրայ գտնուէր։

—Այլեցուցիչ բան։ Սքանչելի. այդ թուեցաւ ինծի. դշխոյի կերպարանք մըն ալ ստացած էր։

—Այնպէս չէ՞։

—Օ՛ն, խանդավառութիւն չունիր։ Միտքդ բեր Շթէնկէլը, որ հիմա անոր տէրն է։ Մնաց որ քու կինդ ալ կայ անդին։

—Անշուշտ, կինս ալ կայ։ Բնաւ չեմ ուզեր նեղութիւն պատճառել կնոջս...

—Աւելի լաւ։

(Շարունակելի)

Ֆրանսայի պատիւը անաղարտ մնաց։ Պ. Շոմիէ արծաթէ չքադրամ մը դրաւ պատուանդանին մէկ խոռոչին մէջ, որուն վրայ զետեղեց առաջին քարը ու կնքեց։

ՌՈՒՍԻԱ

Լեհերէնը. — Պատերազմական նախարարը. — Ֆրանսայի պատուիրակութիւնները։

Բեդերսպուրկ, 8 յունիս. — Ռուսիոյ կրթական նախարարը ստացաւ Նիքոլա կայսեր ինքնագիր մէկ նամակը՝ հրամայող որ դպրոցական նոր տարիէն սկսեալ լեհերէնը արտօնուի ռուսական Լեհաստանի բոլոր երկրորդական վարժարաններուն մէջ՝ կաթոլիկ կրօնագիտութեան համար։ 1880էն ի վեր ռուսերէնը պարտաւորիչ էր կաթոլիկ կրօնագիտութեան համար՝ երկրորդական վարժարաններուն մէջ։

—Թոքիոյի մէջ հանդէսներ կը սարքուին՝ Ռուսիոյ պատերազմական Նախարար Քուրոբաթքինի զօրավարին ճափոնի մայրաքաղաքը այցելելուն առթիւ։

—Բարիզի քաղաքապետութեան Խորհուրդին պատուիրակները Մոսկուայէն Բեդերսպուրկ դարձան։ Խորհուրդին նախագահ Պ. Տըվիլ այցելութիւն տուաւ Պոկտանովիչ զօրավարին։ Պատուիրակները, առջի իրիկունը, Բարիզ ուղեւորեցան։ Բեդերսպուրկի քաղաքին ներկայացուցիչները կայարան երթալով ողջերթ մաղթեցին անոնց։

ԱՆԳԼԻԱ

Պ. Չէմպըրլէնի ծրագիրը. — Լորտ Սոլզպէրի. — Իռլանտացի երեսփոխանի մը ձերբակալուիլը. — Մասնաճառներուն ոտնարշաւը. — Շարթրէօնները։

Լոնտոն, 8 յունիս. — Պ. Չէմպըրլէն պատասխանեց գործաւորի մը կողմէ իրեն ուղղուած նամակի մը, որով ուշադրութիւն կը հրաւիրէր կարգ մը կուսակցապետներու յայտարարութեանց վրայ՝ գաղթային նախարարին նոր քաղաքականութեանը նկատմամբ, առանձնաշնորհեալ մաքսային սակացոյցերու մասին։ Պ. Չէմպըրլէն կ'ըսէ թէ գործաւորները պէտք է ինքնիրեննուն մտածեն եւ պէտք չէ ուրիշի խօսքերուն անսան։ Կը յարէ թէ անկարելի պիտի ըլլայ գաղթավայրերէն առանձնաշնորհեալ սակացոյց մը ձեռք բերել, առանց մաքսի ենթարկելու ցորենները եւ ուրիշ ապրանքներ որոնք գաղթավայրերու բերքերուն արտածումը կը կազմեն։ Պ. Չէմպըրլէն կ'աշխատի ցոյց տալ Անգլիոյ ունենալիք առաւելութիւնները՝ միւս ազգերուն հետ իր առեւտրական գործառնութեանցը մէջ, վասն զի ինք ալ բան մը պիտի ունենայ անոնց ծախելու։ Յետոյ կը հարցնէ թէ այդ գուշակութիւնները որոնք կ'ուզեն հաւատացնել տալ որ իր առաջարկած բարենորոգմանց հետեւանքը պիտի ըլլայ Անգլիոյ անկումը, ինչպէս կը հաշտուին այն իրողութեան հետ թէ միեւնոյն տնտեսական քաղաքականութիւնը արտածումներու եւ օտարականներու յաւելում առաջ բերած է Մ. Նահանգաց ու Գերմանիոյ մէջ։

—Լորտ Սոլզպէրի որ ցրտառութեան հետեւանքով հիւանդացած է, հետզհետէ կ'ապաքինի։ Հիմա վիճակը աւելի լաւ է։

—Իռլանտացի Մաք-Հուկ երեսփոխանը, այս առտու, ձերբակալուեցաւ, երբ կայարան կ'երթար դիմաւորելու ամերիկացի Թոքրան ծովակալը, որ կու գար Սլիկոյի քաղաքացիական իրաւունքը ստանալու։ Մաք-Հուկի դէմ ձերբակալման հրամանագիր մը կար, տարի մը առաջ տրուած՝ լրագրի մը մէջ դատարանին նկատմամբ անպատշաճ հրատարակութիւն մը ըրած ըլլալուն համար։

—Սակարանի մարդերէն ոտքը տեղի ունեցաւ Լոնտոնի մասնաճառներուն ոտնարշաւը։ Օթիւէյ անուն անձը հետիոտն 83 քիլոմեթր տեղ գնաց ինը ժամ եւ քսանմէկ վայրկեանէն՝ այսինքն սակարանի մարդերէն առաջին հանդիսացողէն տասը վայրկեան պակաս ժամանակի մէջ։

—Տէյլի Մէյլ կը ծանուցանէ թէ Շարթրէօններու կողմէ Իտնա կղզին գնելու բանակցութիւնները խզուած են։

ԻՏԱԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԸ

Ուղեւորութիւններ. — Բարիզի տալիք այցելութիւնը. — Իտալական լրագիրները. — Լոնտոն ուղեւորելուն յետաձգումը։

Հռոմ, 7 յունիս. — Թրիպունա կ'ըսէ թէ Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորը երեք օր Բարիզ պիտի մնայ։ Տակաւին յայտնի չէ թէ Էլէնա թագուհին ալ պիտի ուղեկցի իր ամուսնոյն թէ ոչ։ Թրիպունա կը յարէ թէ Իտալիոյ թագաւորին Բարիզի տալիք այցելութիւնը ոչ թէ միայն քաղաքավարական արարք մըն է, այլ պիտի նշանակէ հանդիսաւոր ու վերջնական փակումը երկու ժողովուրդներու միջեւ եղած անվստահութեան, երկու ժողովուրդներ որոնք պատմութեամբ միացած են քաղաքակրթութեան դատին համար։ Նոյն թերթը կ'ըսէ նաեւ. — «Պ. Լուպէի Հռոմ ուղեւորիլը կարեւոր դէպք մը պիտի ըլլայ։ Արդարեւ 1870էն ի վեր առաջին անգամ պիտի ըլլայ որ կաթոլիկ վեհապետ մը պաշտօնապէս պիտի ճանչնայ Իտալիոյ վեհապետը եւ երկրին միութիւնը անոր մայրաքաղաքին մէջ։ Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին եւ Պ. Լուպէի ուղեւորութիւնները օտար երկիրներու մէջ նպաստաւոր արդիւնքներ պիտի ունենան՝ ամրապնդելով ու երաշխաւորելով խաղաղութիւնը.»

—Սթէֆանի գործակալութիւնը պաշտօնապէս կը ծանուցանէ թէ Իտալիոյ թագաւորը յուլիս 15ին Բարիզ պիտի այցելէ եւ նոյեմբեր 15ին ալ Լոնտոն։ Կը կարծուի թէ Լոնտոնի այցելութեան յետաձգուելուն պատճառն է Էտուարտ թագաւորին յուլիս ամսուն Իռլանտա ուղեւորիլը։

Լոնտոն. — Էտուարտ թագաւորը ստացաւ Իտալիոյ թագաւորին մէկ հեռագիրը, որով Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորը ցաւ կը յայտնէ թէ յուլիսին պիտի չկրնայ Լոնտոն գալ, եւ թէ կը յուսայ որ նոյեմբերին պիտի կրնայ կատարել այդ ուղեւորութիւնը՝ Էլէնա թագուհիին հետ։

Պ. ԼՈՒՊԷ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

Նախագահին իջեւանելիք տեղը. — Սէնթ-Ճէյմսի պալատը. — Ուղեւորութեան ծրագիրը։

Լոնտոն, 7 յունիս. — Պ. Լուպէ ֆրանսական դեսպանատունը պիտի չիջեւանի։ Էտուարտ թագաւորը անոր տրամադրութեանը տակ դրած է Սէնթ-Ճէյմսի պալատը, ուր Հանրապետութեան նախագահը պիտի բնակի յուլիս 6էն 9։ Սէնթ-Ճէյմսի պալատը նախկին բնակարանն է Կալլէսի իշխանին երբ տակաւին Եորքի դուքս էր։ Վիքթորիա թագուհիին մահէն ետքը Եորքի դուքսը գահաժառանգ իշխան եղաւ, որով ստացաւ Կալլէսի իշխանի տիտղոսը։ Էտուարտ թագաւորը, գահակալութենէն քիչ ետքը, Մարլպորօի պալատէն Պըքինկէմի պալատը փոխադրուեցաւ, իր առաջին բնակարանը թողլով իր որդւոյն, որ Սէնթ-Ճէյմսի պալատէն Մարլպորօ փոխադրուեցաւ։ Արքայական երեք պալատները կը գտնուին Սէնթ-Ճէյմսի դարաստանին մօտ։ Մարլպորօի եւ Սէնթ-Ճէյմսի պալատները դէմ առ դէմ են եւ Պըքինկէմի պալատէն երեք վայրկեան հեռու կը գտնուին։ Սէնթ-Ճէյմսի երեք պալատներէն ամէնէն հինն է, վասն զի 1530ին շինուած է Հէնրի Ը.ի օրով։ Պ. Լուպէ յուլիս 6ի երկուշաբթի օրը, կէս օրէն ետքը Լոնտոն ժամանելով մինչեւ հինգշաբթի առտու պիտի մնայ։ Ուղեւորութեան ծրագրին համար հաղորդուած տեղեկութիւնները կանխահաս են։ Տակաւին վերջնական որոշում մը չկայ, բայց շատ հաւանական է որ այդ ծրագիրը յար եւ նմանն ըլլայ Բարիզի մէջ Էտուարտ թագաւորին համար եղածին։ Լոնտոնի ֆրանսական դեսպան Պ. Բօլ Քամպոն, վաղը Լոնտոն պիտի դառնայ եւ կը յուսացուի թէ այդ ծրագիրը քիչ օրէն վերջնական հանգամանք մը ստանայ։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

Լուի Պոթա զօրավարը. — Կոչ մը. — Պոէրներու գումարում մը։

Բրէթորիա, 7 յունիս. — Լուի Պոթա զօրավարը, այսօր, զեկոյց մը կը հրատարակէ՝ հրաւիրելով Պոէրները որ յունիս 20ին Հայտէլպէրկի մէջ ներկայ գտնուին գումարումի մը, ուր կարգ մը կարեւոր խնդիրներ պիտի քննուին։ Վոլֆս-բրէմ լրագիրը, խօսելով այդ հրաւէրին վրայ, կ'ըսէ թէ պոէր պետերը հոգ չէին ըներ քաղաքականութեան բեմին վրայ երեւալէն։ Քանի մը դէպքեր, սակայն, ցոյց կուտան որ պէտք կայ հանրային կարծիքը իմանալու։ Նոյն թերթը կը յայտարարէ թէ Պոէրներու զգացմանց անհամապատասխան որոշումներ տրուած են կամ կը ծրագրուին։ Անոնք որ այդ որոշումներուն ընդդիմութիւնը կը ջատագովեն, կ'ըսեն թէ Պոէրներուն հաճելի են. բայց Վոլֆսբրէմ կը յարէ թէ ճշմարտութիւնը ատոր բոլորովին հակառակն է։ Նոյն թերթը կ'ըսէ նաեւ թէ այդ կարգի ուրիշ գումարումներ ալ զանազան վայրեր տեղի պիտի ունենան, եթէ հարկ ըլլայ։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Բիշնեվի դէպքերը. — Մ. Նահանգաց թղթատարական վարչութիւնը. — Ողողումներ. — Անտառի հրդեհներ։

Նիւ-Եորք, 7 յունիս. — Պ. Ռուզվէլթ տակաւին որոշում մը չէ տուած իր հետեւելիք ընթացքին համար՝ Բիշնեվի մէջ Հրեաներուն ենթակայ եղած վնասներուն համար։ Մ. Նահանգաց նախագահը, ցաւելով հանդերձ այդ իրողութիւններուն համար, չի կարծեր որ Մ. Նահանգները ոչ եւ է հանգամանք ունենան՝ ցեղային վէճի մը մասնակցելու։ Պ. Ռուզվէլթ ընդունեց Բիշնեվի միջադէպերուն վերաբերեալ գրութիւններ եւ խոստացաւ յառաջիկայ շաբթու ընդունիլ Հրեաներու պատուիրակութիւն մը։

—Պ. Ռուզվէլթ որ Ուաշինկթըն դարձաւ, քննութիւն մը կատարել պիտի տայ թղթատարական ընդհանուր վերատեսչութեան համար, ուր կարգ մը զեղծումներ գործուած են։ Մէկ քանի օր առաջ այդ վարչութեան մատակարարը ձերբակալուեցաւ, ինչպէս նաեւ երկու ուրիշ պաշտօնեաններ որոնք կաշառք ստացած եւ զեղծումներ գործած ըլլալու համար ամբաստանուած են։

—Միսսուրիի ջուրերը բարձրանալուն եւ ողողմանց հետեւանքով Սէն-Լուի քաղաքին շուրջը երեսուն քիլոմեթր շրջանակի մը մէջ 80,000 էքթար տեղ ջուրերու տակ կը գտնուին։ Բազմահինգ հազար հոգի անպատսպար մնացած են։ Պլէք-Ուոլըրթ գիւղը ջուրերէ պաշարուած է։

—Հարաւային Քարոլինայի մէջ ուրական մը երկու մանարան քանդեց որոնք Մ. Նահանգաց ամէնէն կարեւոր հաստատութիւններն էին։ Քանի մը կամուրջներ փլան։ Հազարաւոր անձեր անպատսպար մնացին։

—Անտառի հրդեհները կը նուազին դէթ Նոր-Անգլիոյ եւ Ատիրոնտէքի մէջ։ Երէկ առաջին անգամ ըլլալով արեւին ճառագայթները կրցան թափանցել մուխի ամպերը որոնք Նիւ-Եորքի վրայէն կ'անցնէին եւ ցրուիլ կը սկսէին։ Նիւ-Եորքի նահանգին կուսակալը 15,000 տոլարի գումար մը ճարեց՝ Ատիրոնտէքի եւ Բէգքիլի մէջ անտառի հրդեհներուն առաջքը առնելու համար։ Բլասիտ լիճին շուրջը՝ գիւղագնացութեան վայրերը եւ միլիոնատէրերու որսորդութեան տեղերը հաղորդակցութիւնները ընդհատուած ըլլալով տեղեկութիւն չառնուիր։ Նոր-Պրունսուիքի եւ Նոր-Սկովտիայի մէջ անտառի հրդեհները կը շարունակեն։ Հօրսիլ քաղաքը մասամբ այրեցաւ։ Երկու նաւեր որոնք քարափին կապուած էին, այրեցան։ Բէյպէքի նահանգին վրայ առատ մոխիր կը տեղայ։

ՆԱՒԱՅԻՆ ԾԱՆՐ ԱՐԿԱԾ ՄԸ

Երկու շոգենաւերու ահռելի ընդհարում մը. — Մարսիլիոյ բացերը. — Հարիւրի չափ մեռեալ. — Ականատես վկաներու պատմութիւն։

Մարսիլիա, 7 յունիս. — Նաւային ծանր արկած մը պատահեցաւ Մարսիլիոյ առջեւ, ոչ շատ հեռու ծովեզերքէն. այս արկածը կը յիշեցնէ ծովային ամէնէն ծանր աղէտները։ Ֆրէսինէ ընկերութեան վերաբերող երկու շոգենաւեր՝ Էնսիւլէր ու Լիպան ահռելի ընդհարում մը ունեցան։ Լիպան ժամը տասնըմէկուկէսին ճամբայ ելած էր, Պասթիա ուղեւորելու համար։ Ճամբորդութիւնը հանդարտօրէն սկսաւ ու նաւը առանց միջադէպի մեկնեցաւ նաւահանգիստէն։ Ճամբորդներով խճողուած էր նաւուն կամրջակը։ Սքանչելի օդ մը կար։ Կէս օրին, Լիպան նաւահանգիստին բերանը կը գտնուէր, երբ անդիէն ուրիշ շոգենաւ մը բլթաւ, Ֆրէսինէի Էնսիւլէրը, որ Թուլոնէն կու գար քառասուն ուղեւորներով եւ քիչ մը բեռնաւորուած։ Էնսիւլէրի առաջին նաւապետը տեսնելով որ իր նաւուն գնացքը ուղղագիծ էր Լիպանի նկատմամբ, քիչ մը աջակողմ ուղղեց նաւը եւ հրամայեց ետ երթալ։ Բայց շատ ուշ էր արդէն։ Երկու շոգենաւերը իրարու վրայ ինկան ուժգին բաղխումով մը։ Լիպան խելյէր աջակողմէն ընդունեց հարուածը ու հետզհետէ խորտակուեցաւ. Ցռուակողմի երկաթաթիթեղները ծակեցան եւ ջուրը սկսաւ ներս խուժել արագօրէն։ Նաւապետը հրամայեց ճամբորդները հանել կայմակալ պարաններուն վրայ, խուժող ջուրերէն ազատելու համար։ Այս հրամանը իսկոյն գործադրուեցաւ, բայց տիրող անկարգութիւնը աննկարագրելի էր։ Կիները չարպատնէններուն դէմ կը պատսպարուէին, տղաքը իրենց մօտ քաշելով։ Էրիկ մարդիկ նաւուն բարձանքը ելլել կը ջանային, որովհետեւ նաւը կը սկսէր խորասուզիլ։ Նաւապետը հրամայեց դէպի ծովեզերք ուղղել նաւը, զայն խրեցնելու համար։ Սակայն ջուրը միշտ ներս կը խուժէր։ Քսան վայրկեան յետոյ Լիպան ընկղմած էր։ Էնսիւլէր նուազ ծանրապէս վնասուած, կրցաւ իր ճամբան շարունակել դէպի Մարսիլիա։ Լիպան ընկղմած ատեն, ամբողջ ճամբորդները կառչած էին երկաթէ եզերքներուն ու գօտիներուն։ Ջուրը կը ծածկէր ամէն ինչ։ Այրերը ու կիները ինքզինքնին ծով նետեցին, ազատելու ամէն յոյս կորսնցնելով։ Սակայն օգնութիւնները չուշացան։ Արկածին վայրէն ոչ շատ հեռի գտնուող Պալեան շոգենաւը, որ Ֆրէսինէի կը վերաբերի, եւ Յունաստան կ'երթար, շոգեպինդ յառաջացաւ արկածեալ նաւուն կողմը։ Ճենովայէն եկող շոգենաւ մը՝ Բլանշ ալ օգնութեան հասաւ։ Նաւաբեկեալները սրտաճմլիկ ճիչեր կ'արձակէին, ձեռքերնին բարձրացուցած։ Պալեանի ազատարար նաւակները կրցին փրկել Լիպանի նաւապետը ու նաւազները որոնք ամէնէն վերջը ծով նետած էին ինքզինքնին։ Բոլոր այդ օգնութիւնները ուշ հասած էին դժբախտաբար։ Աւելի շատ դիակ հաւաքեցին ազատարար նաւակները։ Քսան երկու նաւաբեկեալ միայն կարելի եղած էր ազատել։ Բուստի որսորդութիւն կատարող շոգենաւակ մըն ալ եօթը հոգի ազատեց,

—Մարսիլիացի նաւապետ մը, Պ. Ֆրանսուա Մաթէ որ մօտակայ տեղուանք կը նաւարկէր իբր ուղեւոր, կը գտնուէր Լիպանի մէջ։ Նաւապետը սապէս կը պատմէ նաւաբեկութիւնը. — Լիպան շոգենաւը նստեցայ Քորսիքա երթալու համար։ Նստարանի մը վրայ կը գտնուէի, շոգենաւի յետսակողմին բարձրաւանդակին վերեւ, երբ սուլիչի ձայներ առի քանի մը անգամ։ Լիպանի առաջին նաւապետը՝ Պ. Լաքօթ կը նախագահէր առաջին կարգի ուղեւորներու սեղանին. Նաւաստիներուն պետը կը վարէր շոգենաւը։ Այս անհոգութիւնը եղական էր արդէն։ Բայց ատ չէ ամէնը։ Ընդհարումէն ետքը ո եւ է միջոց ի գործ չդրուեցաւ, ուղեւորները ազատելու համար։ Էնսիւլէր բաղխումէն յետոյ իր ճամբան շարունակեց դէպի Մարսիլիա, առանց նաւակ մը ծով իջեցնել բարեհաճելու։ Մեր նաւուն մէջ ալ նուազ անհոգութիւն չէր տիրեր։ Երբ Լիպան սկսաւ ջուր առնել յառաջակողմէն, որոշեցին նաւակ մը իջեցնել ծով, — ինչ որ զարմանալի պիտի թուի, — բայց չկրցին երկրորդ նաւակ մը իջեցնել, որովհետեւ նաւակներուն կազմածները անգործածելի վիճակի մը մատնուած էին։ Մերձակայքը գտնուող մէկ քանի ձկնորսներու շնորհիւ, որոնք օգնութեան փութացին, կրցինք տասներկու հոգիի չափ ազատել, Լիպանի նաւակին մէջ ցատկելով։ Ես ալ տեսնելով որ նաւը ընկղմելու վրայ էր, նաւակ նստայ։ Պահ մը ծովուն բացերը կեցանք, ողջ կամ մեռեալ նաւաբեկեալներ ժողվելով։ Մեզի օգնութեան հասան նաեւ մէկ քանի ուրիշ ձկնորսներ, նաւուղիղներ։

—Մինչեւ հիմա երեւան հանուած դիակներուն թիւը քսանըհինն է, որոնցմէ տասնըհինգը կին, հինգը էրիկմարդ եւ ինը տղայ։ Զոհերուն թիւը հարիւրէ աւելի կը կարծուի, թէեւ շատերուն դիակները երեւան ելած չեն ու կը փնտռուին։ Կ'ըսուի թէ երկու հարիւր ճամբորդ կը գտնուէին Լիպանի մէջ։ Ընկղմած շոգենաւը 1883ին շինուած, վերջերս ալ կարեւոր նորոգութիւններ կրած էր. մեքենաները բոլորովին նոր էին եւ երեք հազար թոնօ տարողութիւն ունէր։

—Երբ դիակները ու քսանըհինը ազատուած նաւաբեկեալները ծովեզերք հասան, քաղաքին մէջ իմացուած ըլլալով արկածին լուրը, ամէն ոք փութացած էր։ Կիներու անձկալի դէմքեր նաւաբեկեալներու անունները կը հարցնէին։ Երբ մարմիններու փոխադրութիւնը կը կատարուէր, յուսահատութեան սրտաճմլիկ տեսարաններ պարզուեցան նաւաբեկեալներու ազգականներուն ու ծնողքներուն կողմէ։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. — Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Կ. Պոլսոյ նախնական դատարանին հարցաքննիչ դատաւոր Րիզա պէյի եւ Զօրումի գաւառին հարցաքննիչ դատաւոր Նէջէթ էֆ.ի։ Միւթէմայիզ աստիճան՝ Մանիսայի գաւառին թղթակցութեանց տեսուչ Ահմէտ Րէմզի պէյի։

—Պրուսայի նահանգին Էրտէք գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Պոչհիսարի նախկին գայմագամ Ալի Րիզա փաշա։

—Միրլիվայութեան աստիճան՝ Սպարապետի Դրան առողջապահական քննիչ յանձնաժողովին անդամ գնդապետ Եորկաքի Լամպիքի պէյի։

—Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան արուեցաւ պետական Խորհուրդին անդամներէն Նէջէթ պէյի։ Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Թապի կառավարիչ Մէհմէտ Ալի պէյի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Պէրլինի օսմ. դեսպանատան առաջին քարտուղար Մուսթաֆա Ասըմ պէյի։

ՄԱՇԼՈՒԿ ՏՈՒՆԵՐԸ. — Թուրք լրագիրներու այսօրուան թիւին մէջ հրատարակուած Պաշտօնական Զեկոյց մը կը հաղորդէ կայս. Իրատէ մը թէ երբ մաշլուկ մնացած վագըֆ շէնք մը հարկ ըլլայ լաւնցնելու, էրկան ու կնոջ վաճառել, առանց դիւրութիւն մը ըլլալու նպատակով, նախ հարիւրին քսան զեղչ մը ըլլայ շէնքին համար գնահատուած արժէքէն, եւ մնացած մասին վրայ կատարուի արժէքի փոփոխութեան գործողութիւնը. Նաեւ այդ նպատակով մինչեւ ներկայ տարուան փետրուարի վերջը դիմող բաժնեկիցներու, էրկան ու կնոջ վաճառուի։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ. — Կ. Պոլսէն հետեւեալը կը գրեն Ֆիկարօյի, կ'ըսէ Իգտամ. — «Պուլկարիոյ նախարարութիւնը աւելի բացարձակ հրամաններ տուաւ Քէօսթէնտիլ ու Տուպնիցայի պուլկար զինուորներու հրամանատարներուն, որպէսզի ապստամբներուն թող չտան անցնիլ սահմանագլուխը։ Ատկէ զատ հեծելազօրքերու եւ շրջուն պահակախումբերուն թիւն ալ աւելցաւ։ Պուլկար զինուորները ձերբակալեցին ապստամբներու խումբ մը որ այդ պահակախումբերը խաբելով կ'ուզէր սահմանագլուխը անցնիլ։ Այդ ձերբակալուածներէն քսան հոգի Սոֆիա ղրկուեցան։ Այս լուրերը գոհունակութիւն պատճառեցին Կ. Պոլսոյ մէջ։»

—Սոֆիայի լրագիրները կ'ըսեն թէ Պուքրէշի պուլկարական գործակատար Պ. Պալապանով ետ պիտի կանչուի։ Բեդերսպուրկի գործակատար Պ. Սթանչէվ նոյն պաշտօնով Վիէննա պիտի փոխադրուի։

— Սթամպուլովի կուսակցութենէն փաստաբան Պարագաշէվ Ֆիլիպէի կառավարիչ անուանուեցաւ։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՍՊԱՏԱԿՆԵՐԸ. — Նոյն Ֆրայէ Բրեսէ կ'ըսէ թէ օսմ. զինուորներու ջոկատ մը, հազարապետ Սըրրի պէյի հրամանատարութեամբ, Սէլանիկէն երկու ժամ հեռուն բնաջինջ ըրեր է ապստամբներուն խումբ մը որուն կը հրամայէր Աթանաս Զունքա։ Տասնըվեց ապստամբներ սպաննուեր են. ատոնցմէ մէկն ալ ձերբակալուեր է։ Ապստամբներու պետ Զունքայի սպաննուած ըլլալու լուրը գոհունակութիւն պատճառեր է ամբողջ ժողովուրդին։

ՄՈՒՇԻՐ ԷՈՄԷՐ ՐՈՒՇՏԻ ՓԱՇԱ, Գոսովայի կուսակալը եւ Շաքիր ու Շէմսի փաշաները Տիպռովա վերադարձեր են։

ՎԻԷՆՆԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ Աւստրիոյ նախարարապետ Պ. ֆոն Քէօրպէր, երէկ. Ժողովին մէջ եղած հարցումի մը պատասխանելով, յայտարարեր է թէ Բ. Դուռը կատարեալ լրջութեամբ կը գործադրէ վարչական նոր միջոցները Ռումելիի նահանգաց մէջ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ. — Տէֆթէրխանէի վերատեսուչ Զիհնի փաշա եւ Ռուսիոյ, Սերպիոյ ու Յունաստանի դեսպանները, Պուլկարիոյ ելմտական նախկին նախարար Պ. Նաչէվիչ, Գերմանիոյ դեսպանատան գործակատարը եւ Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին անդամ Պ. Պէրժէ, երէկ, Բ. Դուռը երթալով յաջորդաբար տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին հետ։

—Ռուսիոյ ու Սերպիոյ դեսպանները, Գերմանիոյ գործակատարը եւ Պ. Նաչէվիչ նաեւ տեսակցեցան արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ԵԷՄԷՆԷՆ բերուած ուխտաւորներէ երիտասարդները ընդունուեցան Թնդանօթաձիգներու, անասնաբոյժերու եւ նաւային ու Պուլէյիի Իտատիէ վարժարանները, ինչպէս նաեւ Հալքալըի երկրագործական վարժարանը ու Սէնայի վարժարանը։ Սպարապետի Դուռը ատոնց բոլոր հագուստները տուաւ։

ՇՈՒԷՏ-ՆՈՐՎԷԿԻՈՅ նոր դեսպան Պառոն Պէք-Ֆրիիս, երէկ, Կ. Պոլիս ժամանեց Արեւելեան Ճեպընթացով եւ կայարանին մէջ ընդունուեցաւ դեսպանատան գործակատար Սթրոմֆէլտ կոմսին կողմէ։

—Պառոն Պէք-Ֆրիիս, երէկ, Բ. Դուռը երթալով իր յանձնարարագրերուն պատճէնը յանձնեց արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիք փաշայի։

—Կայս. Պալատան կողմէ Խարիճիէի արարողապետի օգնական Հիլմի պէյ եւ Բ. Դրան կողմէ Մեծ-Եպարքոսին ու արտաքին գործոց նախարարին թարգմանները, երէկ, Շուէտ-Նորվէկիոյ դեսպանատունը երթալով բարի գալուստ մաղթեցին Պառոն Պէք-Ֆրիիսի։

ՏԱՐ-ՈՒԼ-ԽԱՅՐԸ. — Կ. Պոլսոյ ըսպանդանոցի յաւելեալ տուրքը որ Տարիւլ-Խայրին հաստատման ու տեւական ծախքերուն յատկացուած է, ութ հարիւր հազար ղրուշի վարձակալութեան տրուեցաւ նախորդ յանձնառուին։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՍԵՐՊԻԱ. — Կայս. Իրատէ մը նախարարաց Խորհուրդին որոշման համաձայն, հրամայեց մինչեւ հոկտեմբեր երկարել պայմանաժամը առեւտրական այն առժամեայ պայմանադրութեան որ 1899ին կնքուած է Թուրքիոյ եւ Սերպիոյ միջեւ։

ԵԼՄՏԱՑՈՅՑԻ յանձնաժողովը երէկ ալ գումարուեցաւ եպարքոսական պաշտօնարանին մէջ եւ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ԿՐԹԱԿԱՆ Նախարարութեան պաշտօնարանին վրայ աւելցուելիք շէնքին հիմնարկէքը երէկ կատարուեցաւ։ Ոչխարներ զենուեցան եւ բարեմաղթութիւններ եղան Վեհ. Սուլթանին համար։

ԵԱՆԵԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ անգղեալները Լորոսի բանտէն փախչողներէն Քանիցալը Միչօ չորեքշաբթի օրը ձերբակալուեր է։

Պ. ՊԷՐԺԷ, անդամ հանրային պարտքի վարչական Խորհուրդին, այսօր, Բուքրէշ կ'ուղեւորի Արեւելեան Ճեպընթացով։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն թէ, կ'ըսէ Մօնիթէօռ, վերջին պահուն դժուարութիւն մը ծագեր է Իզմիր-Նիֆի թրամուէյի գիծին մենաշնորհին նկատմամբ։ Սըր Ա. Պարթըլէթ, ողջ եղած ատեն, մենաշնորհ ըստացած էր Սէլանիկի ու Իզմիրի մէջ ելեկտրականութիւն գործածելու համար։ Հիմա հարկ դատուած է համաձայնիլ նոյն մենաշնորհը Սըր Ա. Պարթըլէթէն գնող Ընկերութեան հետ, որպէսզի կարելի ըլլայ պէտք եղած հրամանագիրը տալ Նէմլիզատէ Թահսին փաշայի։ Այդ առթիւ պատրաստուած նոր տեղեկագիրը Մեծ-Եպարքոսին պիտի ղրկուի՝ կայս. Պալատ մատուցելու համար։

ՀԻՃԱԶԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ. — Մալիւմաթ գոհունակութեամբ կը ծանուցանէ թէ Անգլիոյ Արմսթրոնկ զինագործարանը հինգ հարիւր ոսկի նուիրած է Հիճազի երկաթուղիին շինութեան ծախքին համար։

ՊԱՐՍԻՑ դեսպանատան մէջ երէկ իրիկուն հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ Թեհրանի ֆրանսական նոր դեսպան Պ. տը Ֆլանսի որ Կ. Պոլիս կը գտնուի։ Ներկայ էին նաեւ Ռուսիոյ դեսպանը ու խորհրդական Պ. Սվէչին, Ռումանիոյ դեսպանը, կինը ու աղջիկը, Հոլանտայի ու Սերպիոյ դեսպանները, Օսմ. Պանքային խորհրդական Բանձրի պէյ եւայլն։

ՏՐԱՊԻԶՈՆԷՆ կը հեռագրեն թէ նահանգին կուսակալը որ քննական պտոյտի ելած էր, Տրապիզոն վերադարձեր է։

ՋԷՉԷՆՆԻ ՓԱՇԱ, ջրհանկիր զինուորներու հրամանատարը, արտօնուեցաւ Էմսի ջերմուկները երթալու։

ՀԻՃԱԶԻ նահանգին տեֆթէրտար Իպրահիմ էֆ. արձակուրդով Կ. Պոլիս կու գայ։

ՋԷՅԹՈՒՆ ՊՐՈՒՆԻ փամփուշտի գործարանին համար, կ'ըսէ Սապահ, Գերմանիայէն Պ. Պէյքէր անուն ուսուցիչ մը պիտի բերուի՝ հազար մարքի ամսաթոշակով։ Պայմանագրութիւնը քիչ օրէն պիտի կնքուի։

ԾՆՆԴԱԲԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ. — Կայս. Իրատէ մը արտօնեց որ բժշկական վարժարանին մանկաբարձութեան ուսուցիչ Պէսիմ Էօմէր փաշա Կ. Պոլսոյ մէջ ծննդաբերութեան հիւանդանոց մը հաստատէ, ուր պիտի ընդունուին թէ՛ ծննդաբերութեան ատեն դժուարութիւն քաշող եւ թէ ծննդաբերութենէն ետքը զանազան հիւանդութեանց ենթարկուող աղքատ կիները. բարեկեցիկ կիներն ալ պիտի կրնան նոյն հիւանդանոցը դիմել։

ԺԱՆՏԱԽՏ. — Չորեքշաբթի օրը Բոռ-Սայիտի մէջ ժանտախտէ մեռած մարդու մը դիակը գտնուեր է։ Նոյն օրը Թուրխի մէջ ժանտախտէ երկու դէպքեր պատահեր են։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ. — Ռուսճուքի մէջ ու շրջակաները, երկուշաբթի օրը, երկրաշարժի բաւական զօրաւոր ցնցում մը զգացուեր է։ Քանի մը գիւղերու մէջ հիւղակներ փլեր են, բայց մարդու կորուստ չէ պատահած։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Խտիվ Աբպաս Հիլմի փաշա, երէկ, Բէնիպէր շոգենաւակով գնաց օտար դեսպաններու ամարանոցները՝ փոխադարձ այցելութեան համար։

ՆԵՐՈՒՄ. — Էլքաման ու Էմինէ անուն երկու կիներ որոնք տասնըհինգ տարուան ժամանակի աշխատութեան դատապարտուած ըլլալով Մալթիոյ բանտը կը գտնուէին, իրենց հիւանդագին վիճակին պատճառաւ ներման արժանացան ու արձակուեցան։

ԱՅՏՐՆԻ նահանգին երկրագործական վիճակին վրայ կուսակալութեան ուղղուած տեղեկութիւններուն նայելով, Տէնիզլիի գաւառին մէջ հունձքերը անցեալ տարուանին հետ բաղդատելով նուազ են, բայց եթէ ժամանակին անձրեւէ, այդ վիճակին դարման մը պիտի ըլլայ։ Իզմիրի ու Մանիսայի գաւառներու գաւառակներուն մէջ բոլոր բերքերը նախորդ տարիէն հարիւրին տասը աւելի պիտի ըլլան, միայն ափիոնը ձմեռուան սաստկութենէն վնասուած ըլլալով, անցեալ տարուանին կէսին չափ է։ Մէնթէշէ գաւառին անցեալ տարուանին չափ է. իսկ Այտընինը աւելի։ Այդ տեղերը եթէ անձրեւէ, ետքը օդը զով ըլլայ ու սաստիկ տաք չընէ, պտուղները ու խաղողը առատ պիտի ըլլան։

—Իզմիրէն առնուած լուրի մը նայելով, վերջերս տեղացած անձրեւներու վրայ, արմտիքի գիները ինկեր են, որով հացի գինէն զեղչ մը եղեր է։

ՄԱԿՈՒԿԱՎԱՐԻ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ. — Խաչիկ անուն կին մը, երէկ, ժամ 8ին Սկիւտարի շոգենաւին չհասնելով, Պաղչէ Գաբուէն մակոյկ մը վարձեց զոր կը վարէին Հիւսէին ու Հասան։ Նաւահանգիստէն դուրս ելլելէ ետքը ատոնք սկսան թիավարել դէպի Նալը Քէօշկ։ Խաչիկ դիտել տուաւ թէ ուրիշ մակուկավարներ Սկիւտար երթալու համար մինչեւ Գապաթաշ կ'երթան, եւ յետոյ դէպի Սկիւտար կ'ուղղուին։ Մակուկավարները պատասխանեցին թէ իրենք աւելի կարճ ճամբով երթալ կ'ուզեն։ Քիչ ետքը սկսան դէպի Մարմարա ուղղուիլ։ Կինը նորէն դիտողութիւն ըրաւ. մակուկավարները պատասխանեցին թէ հոսանքէն բռնուած են։ Պահ մը վերջը մակոյկը մօտեցաւ ամայի եզերքի մը։ Մակուկավարները աշխատեցան ցամաք հանելու կինը, բայց ատոր աղաղակները ոստիկաններ եւ զինուորներ իմանալով, իսկոյն հոն փութացին ու երկու մակուկավարները ձերբակալեցին։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ. — Երուսաղէմի մօտ Ապուկոշի եկեղեցիին մէջ, Ս. Կուսին նախկին գերեզմանը եւ Պէնէտիքթեններուն հին վանատունը, կարեւոր հնութիւններ գտնուեցան։ Կան զանազան զարդանկարներ որոնք մեծ կարեւորութիւն ունին Երուսաղէմի գեղարուեստական ու հնախօսական պատմութեան համար ԺԲ. դարուն։

ԼԱՆԿԱՅԻ մէջ կառապան Աթանիկի ախոռին մէջ աշխատող Ճէմըլ ենթակայ եղած հիւանդութենէն յուսահատելով, առջի օրը ինքզինքը դաշոյնով զարկած ձախ սրունքէն։ Վիճակը ծանր ըլլալով հիւանդանոց տարուեցաւ։

ՊՈԼՍՈՅ քարափին տնօրէն Պ. Միրօ, երէկ առտու Ղալաթիայէն գալով Պոլսոյ քարափը ելլելու պահուն, գլխուածով ծովը ինկաւ, բայց շուտով ազատուեցաւ,

ԲԻՒՅՈՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷԻ Վիտոս գիւղին մէջ, առջի իրիկունը, ոճիր մը գործուեցաւ։ Քէմալ անուն երիտասարդ մը, 25 տարեկան, յարաբերութիւններ ունէր իր երկու եղբայրներուն կիներուն հետ։ Եղբայրները՝ Սէզայի ու Սէրվէթ, իրենց դժբաղդութիւնը իմանալով որոշեցին պատժել ոչ թէ կիներնին, այլ իրենց եղբայրնին. Քէմալ որ իմացած էր գործին երեւան ելած ըլլալը, գիւղէն հեռացաւ, բայց ժամանակ մը ետքը կարծելով որ գործը մոռցուած է, վերադարձաւ։ Եղբայրները զայն տեսնելնուն պէս՝ վրան յարձակեցան եւ սպաննեցին։ Սէզայիի ու Սէրվէթի կիները՝ Էնվէր ու Պահրիէ, երէկ, մեծ շուկային մէջ ձերբակալուեցան։ Սէզայի ձերբակալուած է, իսկ Սէրվէթ փախած։

Օտօլը կը զովացնէ բերանը։ 505.—

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ. — Հանրային Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ 4% Բրիօրիթէ պարտաթուղթերէն ունեցողներուն թէ 1890 ապրիլ 15/27ի կայս. հրովարտակին ԺԴ. յօդուածին տրամադրութեան համաձայն, ջնջուած պիտի նկատուին այն բոլոր կտրօնները որոնք գանձուած չեն իրենց պայմանաժամէն մինչեւ վեց տարի։ Հետեւաբար Հանր. Պարտքի Սնտուկին պիտի մնան յիշուած պարտաթուղթերուն 14 թիւ այն կտրօնները, որոնց պայմանաժամը կը սկսի 1897 սեպտ. 1/13ին, եթէ չգանձուին մինչեւ 31/13 սեպտեմբեր 1903

⁂

Հանր. Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ Հանր. Պարտքի Թուղթերէն ունեցողներուն թէ, 1881 դեկտ. 8/20ի կայս. հրովարտակի Ե. յօդուածին 5րդ հատուածին տրամադրութեան համաձայն, ջնջուած պիտի նկատուին այն բոլոր կտրօնները որոնք գանձուած են իրենց պայմանաժամէն մինչեւ վեց տարի։ Հետեւաբար, 1397 սեպտ. 1/13 պայմանաժամով 28 թիւ կտրօնները Հանր. Պարտքի Վարչութեան պիտի մնան, եթէ չգանձուին մինչեւ 31/13 սեպտ. 1903։

5—16

Յանձնարարեցի իմ հիւանդներուս որ ինֆլուէնցային հետեւանքը եղող սաստիկ հարբուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Քրոնտորֆի հանքային ջուր, եւ լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։
ՏՈՔԹ. ՍԹԷՔՈՒԼԻՍ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տ. Մովսէս եպիսկ. Կէօմիւրճեան այս առաւօտ Մէրսինէն մայրաքաղաքս հասաւ, ռուսական շոգենաւով:

—Նիկոսիայէն (Կիպրոս) կը գրեն մեզ. —«Կիպրոսի Հայոց Առաջնորդ Տ. Պետրոս վրդ. Սարաճեան, ի վարձատրութիւն իր երեքուկէս տարուան բարւոք ու արդիւնաւոր պաշտօնավարութեան, Զատկին, Երուսաղէմայ Ս. Պատրիարք Հօրմէն մանիշակագոյն ծաղկեփիլոն մը ստացաւ, իբր նուէր: Պետրոս վարդապետ Կիպրոսի առաջնորդութեան կոչուած օրէն, վարչական գործերու մէջ ուղղամիտ ընթացք մը ունեցած է: Ասկէ զատ անձնուիրաբար ստանձնած է երկսեռ վարժարաններու տեսչութիւնը, ինչպէս նաեւ տեղւոյս կրթարան–որբանոցի ու յիշեալ երկու վարժարաններու մէջ կրօնի դասախօսութիւնը: Պէտք է գիտնալ թէ՝ այս կղզիին սակաւաթիւ Հայոց առաջնորդութիւնը դիւրին գործ մը չէ: Ամէն ատեն որ երկու Պատրիարքութիւնները գործ ունեցած են այս տեղւոյս հետ, ու ամէն անոնք որ հոս առաջնորդութիւն վարած են, գիտեն թէ մեկուսացած այս հայ համայնքը թեմական ի՜նչ անվերջանալի վէճեր ու գործեր ունեցած է: Ուրախ ենք ըսելու թէ Պետրոս վարդապետ ամէն խոչընդոտներու դէմ կարողացած է համբերել իր խոհականութեամբ ու հեզահամբոյր բնաւորութեամբ, եւ համակրանք ու ժողովրդականութիւն կը վայելէ:»

—Ս. Պատրիարք Հայրը ըստ իր խոստման, այսօր պիտի այցելէ Բերայի Էսաեան վարժարանին աղջկանց ճիւղին 7րդ եւ 8րդ դասարանները, մօտէն տեղեկանալու համար հոն իգական սեռին տրուած դաստիարակութեան տեսակին: Յայտնի է թէ այս երկու դասարաններու աշակերտուհիները հասակաւոր եւ զարգացած աղջիկներ են՝ 17–18 տարեկան, որոնք թաղային վարժարանէ շրջանաւարտ ըլլալէ ետք լրացուցիչ դասընթացք մը կը բոլորեն հոն:

—Բաղէշի Առաջնորդ Տ. Եղնիկ Ծ. վ. Գալըաճեան, երէկ, Պատրիարքարանի դիւանատուները զատ զատ այցելեց եւ իր հրաժեշտի ողջոյնները մատոյց: Տ. Եղնիկ վրդ. երկուշաբթի օր կը մեկնի իր նոր պաշտօնատեղին:

—Ասկէ առաջ Պատրիարքարանէ գըրուած էր Սամսոնի Առաջնորդ Տ. Յակոբ եպիսկ. Աչոտի, որպէս զի 13,600 ղրուշի մուգաթայի տուրքը գանձելով ղրկէ: Յակոբ եպիսկ. պատասխանած է թէ տեղւոյն վարչութեան հետ խորհրդակցելով 3 հոգիէ բաղկացած մասնախումբ մը կազմած է, քննելու համար թէ Սամսոն առանձին թեմ մը ըլլալէն ի վեր որչա՞փ պարտք ունի եւ որոնցմէ՞ գանձուած չէ, աւելցնելով թէ այս մասին ըրած կարգադրութիւնները պիտի տեղեկագրէ Պատրիարքարան:

—Երէկ Պատրիարքարանի դիւանապետները Ս. Պատրիարք Հօր նախագահութեան ներքեւ գումարուելով, խորհրդակցութիւն մը կատարեցին Պատրիարքարանի ելեւմտից վիճակին վրայ եւ կարգ մը կարգադրութիւններ ըրին:

—Բղէի Առաջնորդ Տ. Դնէլ վրդ. Գալէմքեարեանի ճամբու ծախքին համար, նոյն վիճակէն 20 ոսկի ղրկուած է եւ մնացեալ գումարն ալ մօտ օրէն խոստացած են ղրկել:

—Հայ-Հռոմէականաց Ս. Պատրիարքը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին եւ ներքին գործոց նախարարին հետ:

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Մկրտիչ էֆ. Մանուկեան՝ ընդ. Օր. Լօժէնի Ի. Արագեանի բարեպատեհ ամուսնութեան առթիւ, բարեհաճած է 50 օսմ. ոսկի նուիրել ի պէտս եւ ի մխիթարութիւն Հիւանդանոցիս բազմաթիւ պատսպարելոց:

Ուստի Հոգաբարձութիւնս գոհունակութեամբ ծանուցանելով Ն. Ազնուութեան սոյն նուիրատուութիւնը, յանուն 1100է աւելի պատսպարելոց, կը փութայ իր ջերմագին շնորհակալութիւնները յայտնել եւ երջանկութիւն ու երկար կեանք մաղթել ազնիւ ամոլին:

(Հոգաբարձութիւն)

ՄԱՍԻՍ գրական շաբաթաթերթի վաղուան թիւը ճոխ ու շահեկան բովանդակութիւն մը ունի: — ԱՐՇԱԿ ԱԼՊՕՅԱՃԵԱՆի մէկ ուսումնասիրութեան՝ Ցեղին ազդեցութիւնը գրականութեան մէջ կը յաջորդէ ԲՐԻԺԱՆԹԻՆի սիրուն մէկ ֆանթէզին, Պատահական Նամակներ:—Օ. ՉԻԹԹԷ–ՍԱՐԱՖ որ ատենէ մը ի վեր քաշուած էր գրական հրապարակէն, կը վերբերէ՝ Հարցում մը պարզ խորագիրը կրող յօդուածով մը որ մեզի յատուկ կնոջական հարց մը կը քերէ եւ ՏԻԿԻՆ ԶԱՊԷԼ ԵՍԱՅԵԱՆ հոգեբանական էջ մը ունի՝ Անստուեր հոգիներ:— Բանաստեղծութեան ճիւղը կը գրաւեն Ռոտնարի մրցման մէջ Գ. մրցանակ շահած քերթուածը՝ Բաժնուած սիրտեր, ԱՐՄԷՆ ՉՐԱՔԵԱՆի, եւ թրթռուն սիրերգ մը, Ճերմակներ՝ Վ:—Գաւառացի սիրուած գրագէտը՝ ԳԵՂԱՄ՝ «Նուիրական աւանդութիւններ»ու շարք մը սկսած է, այս անգամ նկարագրելով Եղդուշի վանքը զոր հիմնած է Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ:—ԳԱՄԵՐԻ Վայրկենական-Ուրուագիծը՝ Գ. Պուլլիի նուիրուած եւ Խմբագրական Նօթեր կ'ամբողջացնեն ՄԱՍԻՍի վաղուան թիւին նիւթերը:

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

(Շար. երէկի թիւէն)

Լեւոն էֆ. Դանվէճեան 2 օսմ. ոսկի ստորագրեալ գումար, 1 օսմ. ոսկի վըճարեալ գումար, Խաչիկ էֆ. Զօլագեան 6 ս. գ., 1.50 վ. գ., Մ. Խաչատուր էֆ. Եղիսերեան 2. ս. գ., 0.5 վ. գ., Խաչիկ էֆ. Նարլըեան 1 ս. գ., 0.50 վ. գ., Մ. Խաչատուր էֆ. Սաաթճեան 30 ս. գ., 15 վ. գ., Կայծակ էֆ. Արապեան 50 ս. գ., 25 վ. գ., Կարապետ էֆ. Պօյաճեան 20 ս. գ., 10 վ. գ., Կարապետ էֆ. Սիւրմէլեան 10 ս. գ.,1.50 վ. գ., Կարապետ էֆ. Ղազիկեան 5 ս. գ., 2.25 վ. գ., Կարապետ էֆ. Գարակէօզեան 5 ս. գ., 2.25 վ. գ., Կարապետ էֆ. Դերձակեան 4 ս. գ., 1 վ. գ., Կարապետ եւ Միսաք էֆ.ք Կկուեան 10 ս. գ., 5 վ. գ., Կարապետ էֆ. Զրագեան 5 ս. գ., 2.50 վ. գ., Կարապետ էֆ. Սաաթճեան 5 ս. գ., 1.25 վ. գ., Կարապետ էֆ. Մալխասեան 5 ս. գ., 2.25 վ. գ., Կարապետ էֆ. Մելիք Մուրատեան 5 ս. գ., 1.25 վ. գ., Կարապետ էֆ. Վառելճեան 2 ս. գ., 0.50 վ. գ., Կարապեա էֆ. Զօլագեան 1 ս. գ., 0.25 վ. գ., Մ. Կարապետ էֆ. Հէքիմեան 5 ս. գ., 2 վ. գ., Մ. Կարապետ էֆ. Մակարեան 4 ս. գ., 2 վ. գ., Կարապետ էֆ. Մարգարեան 1 ս. գ., 0.25 վ. գ., Հայկ եւ Մկրտիչ էֆ.ք Խաչոյեան 3 ս. գ., 0.5 վ. գ., Հայկազուն էֆ. Գրիգորեան 1 ս. գ., 0.50 վ. գ., Կարապետ էֆ. Սլաճեան 1 վ. գ., Ղեւոնդ էֆ. Ա. Գարակէօզեան 3 ս. գ., 0.75 վ. գ., Մեսրոպ էֆ. Ելմասեան 20 ս. գ., 10 վ. գ., Մկրտիչ էֆ. Մինասեան 20 ս. գ., 10 վ. գ., Մ. Մինաս էֆ. Թիւթիւնճեան 5 ս. գ., 2 վ. գ., Մ. Մինաս էֆ. Խըտըշեան 10 ս. գ., 5 վ. գ., Մ. Մինաս էֆ. Սալճեան 10 ս. գ., 2.5 վ. գ., Միսաք էֆ. Կիւբճեան 10 ս. գ. 50 վ. գ., Մկրտիչ էֆ. Կոթպաչեան 2 ս. գ., 0.50 վ. գ. Մեսրոպ էֆ. Դազանճեան 2 ս. գ., 1 վ. գ., Միսաք էֆ. Թոփմանեան 2 ս. գ. 1 վ. գ., Միսաք էֆ. Այվազեան 10 ս. գ., 2.50 վ. գ., Մանուկ էֆ. Մարմարեան 2 ս. գ., 0.50 վ. գ., Մկրտիչ էֆ. Մակարեան 2 ս. գ., 0.25 վ. գ., Մինաս էֆ. Մինասեան 1 ս. գ., 0.25 վ. գ., Միսաք էֆ. Պօլոյեան 1 ս. գ., 0.50 վ. գ.,Մկրտիչ էֆ. Գահըրմանեան 4 ս. գ., 1 վ. գ., Մարտիրոս էֆ. Աստուրեան 2 ս. գ., 0.50 վ. գ., Միհրան էֆ. Գօնտագեան 1 վ. գ., Մարտիրոս էֆ. Զաքարեան 1.50 վ. գ., Մարտիրոս էֆ. Բէչիչեան 1 ս. գ., 0.25 վ. գ., Միհրդատ էֆ. Տէմիրճեան 4 ս. գ., 1 վ. գ., Մելքոն էֆ. Զանկուզեան 2 ս. գ., 0.50 վ. գ., Յարութիւն էֆ. Տապաղեան 20 ս. գ., 5 վ. գ., Յակոբ էֆ. Օտապաշեան 10 ս. գ., 2.50 վ. գ., Յակոբ էֆ. Գրիգորեան 5 ս. գ., 2.50 վ. գ., Յարութիւն էֆ. Սարգսեան 5 ս. գ., 1.25 վ. գ., Յովհաննէս էֆ. Խաչատուրեան 12 ս. գ., 3 վ. գ., Յովակիմ էֆ. Գըլըճեան 5 ս. գ., 2.50 վ. գ., Յարութիւն Մարանեան եւ եղբարք 150 ս. գ., 37.50 վ. գ., Յովհաննէս էֆ. Լուսիկեան 25 ս. գ. 12.50 վ. գ., Յովհաննէս էֆ. Փաչաճեան 6 ս. գ., 1 վ. գ., Յովհաննէս էֆ. Թահմազեան 16 ս. գ., 4 վ. գ., Յովհաննէս էֆ. Բասեան 4 ս. գ., 0.50 վ. գ., Յարութիւն էֆ. Գարամղտեսեան 2 ս. գ., 0.25 վ. գ., Յակոբ էֆ. Խըտըշեան 2 ս. գ., 0.50 վ. գ., Յովհաննէս էֆ. Պէնկլեան 4 ս. գ., 1 վ. գ., Յարութիւն էֆ. Վարդապետեան 1 ս. գ., 0.50 վ. գ., Յովհաննէս էֆ. Բահանեան 2 ս. գ., 1 վ. գ., Յակոբ էֆ. Այվազեան 2 ս. գ., 1 վ. գ., Յովհաննէս էֆ. Նալլաեան 2 ս. գ., 0.50 վ. գ., Յուսակ էֆ. Թումաեան 2 ս. գ., 1 վ. գ., Յովհաննէս էֆ. Մխիթարեան 10 ս. գ., 2.75 վ. գ., Յովհաննէս Խէրոյեան 4 ս. գ., 1 վ. գ., Յովհաննէս էֆ. Նազարեան 1 ս. գ., 0.25 վ. գ., Յարութիւն էֆ. Արսլանեան 2 ս. գ., 0.50 վ. գ., Նազարէթ եւ եղբարք Իսրայէլեան էֆ.ք 5 ս. գ., 1.25 վ. գ., Նշան էֆ. Թահմիզճեան 4 ս. գ., 1 վ. գ., Նշան էֆ. Խանճեան 1 ս. գ., 0.25 վ. գ.: Գումար 876.50 ս. գ., 328 վ. գ.:

(Շարունակելի)

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՊԼ)

ՊԵՐԼԻՆ, 11 յունիս.— Ռուսիոյ նախարարական յանձնաժողովին նախագահ Պ. Տուրնովօ, Բեդերսպուրկէն Վիսպատէն ուղեւորած պահուն, ուղեղի կաթուածէ մեռաւ: Քանի մը օրէն մարմինը Ռուսիա պիտի փոխադրուի:

ԻՍՄԱՅԻԼԻԱ.—Ցունս 1էն 10 Սուէզի ջրանցքէն անցած նաւերուն թիւն է 99 եւ գոյացած հասոյթը՝ 2,730,000 ֆր.:

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԲԱՐԻԶ, 17 յունիս Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովը յանձնաժողով մը կազմեց որ նպաստաւոր է Եկեղեցիին ու Պետութեան բաժանումին:

ԼՈՆՏՈՆ.— Վօկան կարտինալը այս առտուընէ ի վեր հոգեվարք է:

—Լօրտ–Քաղաքապետը ծանոյց թէ Պ. Լուպէ ընդունած է իր հրաւէրը յուլիս 7ին համար:

ՀՌՈՄ.— Նախարարական տագնապ ծագեցաւ պաշտօնական կերպով:

ՊԵՇԹԱ.— Կ'ըսուի թէ Հունգարիոյ նախարարապետ Պ. ֆոն Զէլ ետ կեցած է զինուորական օրէնքը քուէարկել տալու յոյսէն:

ԲԱՐԻԶ.—Բէքինէն կը հեռագրեն թէ Ֆրանսայի կառավարութիւնը կը հակառակի երեք հարիւր հազար թաէլի այն փոխառութեան զոր Բուանկ–Սիի փոխարքան պիտի ընէր գերմանական տունէ մը:

—Լիպան շոգենաւին զոհերուն յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ ժողովրդեան ստուար բազմութեան մը ներկայութեամբ: Այդ շոգենաւին տէրերուն դէմ աննպաստ արտայայտութիւններ եղան:

ՊԵՐԼԻՆ.—Տօքթ. Սախը խնամող հիւանդապահներէն մէկին վիճակը այնքան ծանրացած է, որ ժանտախտ կը նկատուի: Վարակեալն է Օթօ Մարքրաֆ՝ 22 տարեկան: Զայն դարմանող բժիշկը մեկուսացուած է, բայց հեռաձայնով հաղորդակցութեան մէջ է հիւանդանոցին հետ: Հիւանդը կը դարմանուի իր մէկ պաշտօնակցին կողմէ որ տօքթ. Սախն ալ դարմանած էր:

ԼՈՆՏՈՆ.—Պ. Պալֆուր Երեսփ. Ժողովին երէկուան նիստին մէջ հակառակ չխօսեցաւ Պ. Չէմպըրլէնի մաքսային խնդրին նկատմամբ, ինչպէս կը սպասուէր: Հետեւաբար վախցուած տագնապին առաջքը առնուած է:

ՀՌՈՄ.—Բացարձակապէս կը հերքուի այն զրոյցը թէ Վիքթոր Էմմանուէլ Թագաւորը տկար ըլլալուն՝ կարելի չէ եղած ճշդել Բարիզ եւ Լոնտոն ըլլալիք այցելութեան թուականները:

ԺԱՄԱՆՑԻ ԲԱԺԻՆ

Աշխարհիս ամենեն հին ծառը.—Ամէնէն հին ծառը որ ժամանակին աւերումներուն դիմացած է՝ անտարակոյս պոհակա կամ լաւ եւս մեհենական ծառ կոչուածն է, զոր Պ. Լըքլէր, Պէլճիքայի կաճառին թղթակիցը կը նկարագրէ, անձամբ տեսած ըլլալով զայն: Կը հաւաստէ թէ այդ ծառը ստուգիւ քսաներկու դարերէ ի վեր կ'ապրի: Սոյն ծառը կը գտնուի Անուրատաբուրա, Սէյլան կղզիին թագաւորներուն հին մայրաքաղաքին մէջ: Տնկագէտները ficus religiosa կ'անուանեն զայն: Բնիկները կը պատմեն թէ պոհակա ծագում առած է ոստէ մը որ քաղուած է այն ծառէն՝ որուն տակը Կաուտամա պահ մը հանգչած է Պուտտա եղած օրը: Քրիստոսէ 288 տարի առաջ, Տէվէմբիաթիսայի թագաւորութեան տասնութերորդ տարին տնկուած ըլլալով՝ 2189 տարիներէ ի վեր գոյութիւն ունի: Պ. Լըքլէր կը պատմէ թէ նուիրական ծառը, թագաւորական ցեղերէ պատուած է: Քսաներկու դարերէ ի վեր միլիոնաւոր ուխտաւորներ Հնդկաստանի ամէն կողմերէն եկած են ծունր դնելու յարգելի ծառին ոտքը: Տակաւին հիմա, ուխտաւորները երկիւղածութեամբ կը ժողուեն անոր տերեւները եւ սուրբ մասունքներու պէս կը յարգեն զանոնք: Իսկ հիմա Անուրատաբուրայի ծառը ալ եւս շատ խորխուլ վիճակի մը մէջ կը գտնուի, անհամար հոյակապ հին շէնքերու աւերակներով շրջապատուած: Իր ոստերուն տակը մոյթեր դրուած են իբրեւ նեցուկ, կոճղը, բրգաձեւ պատերով հաստատուած է, որոնց բարձրութիւնը կ'աւելնայ դարէ դար:

Իր շուրջը բագիններ կանգնուած են, որոնց վրայ ուխտաւորները իրենց բերած ընծաները կը դնեն: Պոհակա ծառը, որմածի մը մէջ փակուած է. Նուիրական աշտարակին մէջ մտնելու համար, մեհեանի մը գաւիթէն պէտք է անցնիլ, ուր մասնաւոր քուրմեր կան որոնք կը հսկեն եւ կը խնամեն ծառը: Պ. Լըքլէր Սէյլանէն դարձին յիշատակ մը բերած է, դեղին զգեստ հագած քուրմերէն մէկը, ռուպիի մը փոխարէն պոկահայէն տերեւ մը ընծայած ըլլալով իրեն: Տերեւը եռանկիւնի ձեւ ունի, մեծութիւնն է ափի մը չափ, ցաւասիի տերեւին շատ նման: Ծօղունը խիստ նուրբ ըլլալով շարունակ կը շարժի դողդոջուն կաղամախիի տերեւի մը պէս: Բնիկները կ'ըսեն թէ, իր շուքին մէջ Պուտտան պատսպարած ըլլալուն համար ուրախութենէն սարսուռ կը զգայ:

ԱԼԷՄՇԱՀ ՕՆՆԻԿ

Երկար տարիներէ ի վեր «Ալէմշահեան եղբարք» անունով ընկերակցաբար հաստատած մեր դերձակի վաճառատունը բաժնած ըլլալով, ընկերներէն դարձեալ Բերա, մեծ պողոտայ, Վենետիկ փողոց թիւ 5 աբարթըմանի դերձակի վաճառատան մէջ իմ անունովս եւ հաշւոյս կը շարունակեմ դիւրամատչելի գիներով, վերջին նորաձեւութեանց եւ յաճախորդներու ճաշակին համեմատ չափի վրայ հագուստներ պատրաստել:

Այն անձանց որոնք մեծագումար վըճարումներ ընելով հանդերձ դարձեալ ճաշակնուն համաձայն զգեստներ չկըրնալ ձեռք ձգելնուն կը գանգատին, կը յանձնարարենք ուրեմն Ալէմշահ Օննիկ էֆէնտի յիշեալ վաճառատունը որ իր ապրանքները Եւրոպիոյ լաւագոյն եւ վըստահութեան արժանի գործատուններէն կը հայթայթէ, ինչ որ բոլոր յաճախորդներու ճաշակին ու նորաձեւութեան պայմանները կը գոհացնէ լիովին:

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 29 Մայիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ռ.	24	09 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	24	20
Ամէնէն վար գին	»	24	03 1/2
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց.	Ֆր.	126	25
Ամէնէն բարձր գին	»	128	—
Ամէնէն վար գին	»	126	12

ԲԱՑՈՒՄ 30 Մայիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	24	12
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	126	25
Շիրքէթի Խայրիէ		30	—
Սամանիէ		—	—
Ռեժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթմ.		—	—
Պօս. Օթմ. Շանժ է Վալէօռ		0	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	50
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		6	12
» ժուիսանս		1	72
» պարտաթուղթ		482	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		497	—
Թրանսվալ		112	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն		267	—
Լավրիոմ		79	—
Անատոլըի երկաթուղի բաժնեթուղթ		12	20
« պարտաթուղթ «		527	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	111	20
» » » չէք	»	109	38
Բարիզ » »	Ֆր.	22	67
» » » չէք	»	22	63 3/4
Պէրլին անտոկոս չէք	մարք	18	57
Վիեննա չէք	ֆիոր.	21	06

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	20
Անգլիական ոսկի	»	109	38
Շօլ էմբէրիալ	»	90	10
Քըիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	03
Մէթալիք	»	—	—
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ռ.	5	60

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 11 Յունիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ		91	25
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.		69	25
» » » Գ. բաց.		31	12
» » » Դ. գոց.		31	—
Օսմանեան Պանքա		14	12
Ռուսական 1890		—	—
Հելլենական 5 °/₀		42	50
» Մօնօբօլ		45	—
Պուլկարական 1888		93	—
Էժիբսիէն իւնիֆիէ		106	—
Բօմնիբալ		103	—
Թրանսվալ		4	50
Այտին երկաթուղի		14	50
Փոխանակագիր		25	36 1/4

ԲԱՐԻԶ, 11 Յունիս

Ֆրանս. Ռանթ 3 °/₀		98	35
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	31	40
) գոց.	»	31	65
» » » Բ.	»	61	15
» » » Գ.	»	28	75
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	602	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	123	50
Օսմ. մաքսատուն	»	484	—
Օսմ Ռեժի	»	382	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 °/₀	»	505	—
Քռէտի Լիոնէ	»	1089	—
Իտալական Ռանթ	»	103	55
Սպանիական արտաքին	»	90	20
Թրանսվալ	»	112	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	175
Դրամազեղչ	»	—	—

ՊԵՐԼԻՆ, 11 Յունիս

Ռուպլը	Ֆր.	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	130	50
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	102	20
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	290

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՏԻԿԻՆ ՌՈԺԷ

Թարգմանեց ԶԱՐՄԱՅՐ

Գաղափարի անուշ վիպակ մը՝ փափկախօս եւ մեր հասարակութեան համար նոր հեղինակի մը կողմէ գրուած՝ ուր պատմուած ընտանեկան կեանքէ պարզ տեսարին մէջ սրտայոյզ էջերը չէ որ կը պակսին, եւ որուն ընթերցումը ազնիւ զգացումներ պիտի արթնցնէ սրտերու մէջ: Կեդրոնատեղին է Խաչիկ էֆ. Էնֆիէճեանի Նոր Գրատունը՝ Պապը Ալի ճատտէսի թիւ 6: Կը գտնուի բոլոր գըրավաճառներու եւայլն քով: Գին 100 փարա: Բոսթի ծախքով 3 ղրշ:

Eau minérale naturelle

Krondorf

la meilleure

boisson de table et rafraîchissante.

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ԷԹԻԷՆ Ժ. ԲԷՍՄԱՃՕՂԼՈՒ

ԵՒ ԸՆԿ.

Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, թիւ 2

Սոյն դրամատունը սեղանաւորական ամէն կարգի գործեր կը կատարէ, չէքեր կը հանէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն եւ արտասահմանի վրայ, կտրօններ կը գանձէ, փոխանակագիրներ կը վճարէ, սակարանի գործողութիւններ կը կատարէ, ամէն տեսակ արժէթուղթերու գնում եւ վաճառում կ'ընէ, վիճակահանութեանց պարգեւներու ստուգութիւնը ձրի կը կատարէ, եւ այլն:

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

ԽԱՆԻ ԳԱՐԵՋՐԱՏԱՆ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ

([illegible])

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամծողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն՝ երաշխաւորեալ: Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն:

Զմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին:

ՕՍՄ. ՃԱՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍՏ

ԸՆՏԻՐ ԿԻՐ ԵՒ ՇԱՂԱԽ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՐԱՆ, ՍԹԵՆԻԱ

Ա. ՔԷՕՍԷՕՂԼՈՒ, Գ. ԼԻՆԱՐՏՕ

ԵՒ ԸՆԿ.

Այս կիրը, որուն սպառումը մեծապէս աւելցած է վերջին երկու տարիներուն մէջ, շատ կարեւոր բարւոքում մը կրած է շնորհիւ ճարտարագէտ Պ. Կ. Լինարտոյի, որ գիտական երկար հետազօտութիւններէ յետոյ, յաջողած է գտնել գերազանցապէս խորոլիք կիր մը: Լաւագոյն արդիւնքներ տուած է այս կիրը, ծովու եւ անուշ ջուրին տակ: Օտար առաջնակարգ խորոլիք կիրերէն աւելի աղէկ է անվիճելի կերպով: 200 օսմ. ոսկիի պարգեւ մը պիտի տրուի անոր, որ ապացուցանէ թէ այս կիրը խորոլիք չէ գերազանցապէս: Երեք պայմաններ կը միացնէ իր մէջ.— Խնայողութիւն, առողջարար հանգամանք, հաստատունութիւն:

Կեդրոնական մթերանոց, Կալաթա, Քալաֆաթ-Եէրի, թիւ 63, ատաղձավաճառ Պ. Քէօսէօղլու Խարալամպոսի մեծ մթերանոց: Մասնաճիւղերն են Պոլիս, Քէրէսթէճիլէր, թիւ 394, Դատրգիւղ քարափին վրայ, Եանի Միքայիլի քով, Սամսոն՝ Անտոնօղլու Եղբարք: 13—104

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Կը ծանուցուի բաժնետէրերուն թէ, կանոնագրին 29րդ յօդուածին համաձայն, բաժնետէրերու Ընդհանուր Ժողովը պիտի գումարուի յառաջիկայ չորեքշաբթի յունիս 24, Լոնտոնի մէջ, Վինչէսթըր Հաուզ, Օլտ Պրոտ Սթրիթ, կէս օրէն ժամ մը յետոյ, լսելու համար մասնախումբին տեղեկագրին ընթերցումը, 1902 դեկտ. 13ին վերջացած տարւոյն հաշուետուութիւնը, շահաբաժինը որոշելու եւ ընդհանուր մասնախումբին պակաս անդամներուն տեղ նորեր ընտրելու համար: Կանոնագրին 27րդ յօդուածին համաձայն, բաժնետէրերու Ընդհանուր Ժողովին ներկայ կրնան գտնուիլ անոնք որոնք առնուազն 30 բաժնեթուղթի տէր ըլլալով, տասը օր առաջ յանձնած են զանոնք Օսմ. Պանքայի Պոլսոյ կեդրոնատեղին կամ անոր մասնաճիւղերուն եւ արտասահմանի մէջ ունեցած գործակալութեանց (Լոնտոն, Թրոկմորթըն Սթրիթ, թիւ 26): 7—9

ԹԵՐԹՕՆ "ԱՐԵՒԵԼՔ,,Ի (63)

ՖՈՐԹԻՒՆԷ ՏԸ ՊՈՒԱԳՈԲԷ

ԿՏՐՈՒԱԾ ՁԵՌՔԸ

ՓՈՐՁԻ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Զ

Վարուելու այդ եղանակը անհաճոյ թուեցաւ Մաքսիմի, որ ուժգնօրէն հընչեցուց զանգակը:

Բայց դուռը չբացուեցաւ:

Մաքսիմ աշխարհիս ամենէն տխմար դէմքը ստացած էր, ու ինք ալ կը զգար այդպէս ըլլալը:

Բուռն զայրոյթ մը ունեցաւ Մաքսիմ, ինչպէս կը պատահի ծաղրաշարժ կացութեան մէջ ամէն գտնուողի:

Աւելի ուժով հնչեցուց զանգակը, զայն բրցնելու աստիճան: Նոյն իսկ ոտքով ու բռունցքով հարուածեց փակուած դուռը:

Այս աղմուկին առաջ բերած միակ արդիւնքը սա եղաւ որ դիմացի տան սեմին վրայ երեւցաւ քասքէթ դրած ու կապոյտ կտաւէ գոգնոց հագած մարդ մը, որ իբր ճշմարիտ դռնապան, իր աւելին վրայ կռթնած էր, ինչպէս իր արուեստին. դռնապանը սկսաւ բերանաբաց դիտել Մաքսիմը:

Այս երեւումը հանդարտեցուց Մաքսիմը, ու տարբեր ուղղութիւն մը տուաւ իր գաղափարներուն:

Մաքսիմ գրպանը չէր դրած ոսկին, ու խորհեցաւ թէ պեխաւոր չորթակին կողմէ արհամարուած ոսկին աւելի ազդեցութիւն պիտի գործէր դըրացի դռնապանին վրայ:

Չէր սխալած: Աւելով մարդը տեսաւ որ ոսկին կը փայլէր վայելչօրէն հագուած այդ մարդուն մատներուն միջեւ. դռնապանը ցոյց տալու համար թէ ինք անմատչելի մէկը չէ, գրաւիչ ժպիտ մը ուղղեց, առանց մոռնալու հանել իր քասքէթը:

Մաքսիմ որոշած էր ուղղակի իր նըպատակին դիմել:

—Քիչ մը առաջ գեհիկ անձի մը հետ գործ ունեցայ, ըսաւ Մաքսիմ, ափին մէջ խաղցնելով ոսկին:

—Ա՜հ, այո՛, Բրուսիացին, հառաչեց մարդուկը:

—Ի՞նչ, այդ անշարժ մարդը բրուսիացի՞ մըն է:

—Բրուսիացի, Լեհացի կամ Պավիերացի. մարդ չի գիտեր անոր ի՛նչ ազգութեան պատկանիլը, քանի որ ամէն լեզու կը խօսի: Բայց մենք Բրուսիացի կը կոչենք զայն, որովհետեւ շընորհքէ զուրկ է:

—Այդ տան դռնապա՞նն է միթէ:

—Ո՛հ, ո՛չ: Դռնապանները աւելի քաղաքավար են քան չէք մտածեր այդ անչահ արջը: Տան պահպանութիւնը միայն յանձնուած է անոր:

—Մարդ կը բնակի՞ հոն:

—Ո՛չ, պարոն: Ոչ ոք կայ տան մէջ... գէթ ես մէկը չեմ տեսած հոն, բացի պահապանէն:

—Զարմանալի՛ բան: Կը կարծէի թէ կին մը կը բնակէր հոն:

—Կի՞ն մի: Առաջին անգամն է որ կը լսեմ ատիկա:

—Բայց բնակարանը որո՞ւ կը վերաբերի:

—Անտարակոյս, մէկուն կը վերաբերի ան: Անցեալ տարի կառուցուեցաւ շնորհքով մարդու մը կողմէ, որ հողեր գնած այդ կողմերը, եւ տան շինութեան համար ոչինչ խնայած էր: Ջուրին մէջ երկու հարիւր հազար ֆրանք կ'արժէ այս շէնքը: Վեց ամսի չափ ծախու կամ վարձու հանուեցաւ անիկա, ու օրին մէկը շէնքին վրայ փակցուած ազդագիրը վերցուեցաւ: Նոր տէրերուն կը սպասէինք, բայց անոնք դեռ չեկան: Միայն այդ սընապարծ մարդը հոն հաստատուեցաւ առանձին. նաեւ կառքերով կարասիներ եկաւ, զանոնք տեղաւորելու համար, շաբաթ մը հարկ եղաւ: Բնականաբար հարցուփորձ ըրինք այդ մարդը, որուն համար ոչ ոք ենթադրեց թէ նոր տանտէրն է: Ա՛հ, աղուո՛ր ընդունելութիւն մը ըրաւ մեզի: Ամէն տեսակ յիշոցներ տեղաց մեր գըլխուն: Սակայն ձեզի եւ ինծի չափ լաւ ֆրանսերէն կը խօսի, եթէ ուզէ: Բայց յաճախ չուզեր ընել այդ բանը: Իրաւ որ ես կրցանք այդ մարդուն բերնէն խօսք առնելու իր տէրերուն նկատմամբ:

—Վստա՞հ էք թէ ծառայ մըն է այն մարդը:

—Ո՛չ, բայց իր ձեւերէն կը գուշակուի: Պահակ զինուորի մը կեանքը կը վարէ: Դուրս չելլեր բնաւ, ո՛չ իսկ ճաշելու համար. Աստուած գիտէ թէ ինչ տեսակ սնունդ կ'առնէ: Վիլլէ պողոտային նպարավաճառը կ'ըսէ թէ անիկա իր հետ բերած է տակառ մը աղած խոզաճարպ ու տակառիկ մը օղի. ատով կ'ապրի:

—Զարմանալի՛ բան: Ամբողջ թաղը, կ'երեւայ թէ անով կը զբաղի:

—Բէ՛հ, ութը ամիսէ ի վեր հոս կը գտնուի, ու ամէն մարդ վարժուած է:

—Բայց այդ ինքնատիպ մարդը այցելութիւններ կ'ընդունի՞ երբեմն:

—Երբեք, եթէ ոչ գիշերները անորոշ ժամերու:

—Սակայն դուռը բացաւ ինծի, երբ զանգակը հնչեցուցի:

—Կրնաք պարծենալ թէ բաղդաւոր էք եղեր այդ մասին: Անցած օր, պաշտօնեայ մը տուրքի թուղթը բերաւ: Քսան անգամ մը հնչեցուց զանգակը, դրան զարկաւ: Բրուսիացին չերերաց տեղէն: Պաշտօնեան ստիպուեցաւ իր ազդարարագիրը խօթել դրան տակ:

Մաքսիմ սկսաւ խորհիլ թէ, ուրիշ տեղեկութեանց չգոյութենէն, կրնար հարկահաւաքէն իմանալ տանտիկնոջ անունը, որ կալուածական տոմարներուն մէջ արձանագրուած ըլլալու էր:

Մինչ այդ տեղեկութիւնը քաղելու միջոցին վրայ կը խորհէր, մատներուն մէջ դարձնելով ոսկին, Մաքսիմ նշմարեց թէ դռնապանը գորովագին նայուածք մը կ'ուղղէր իրեն:

—Բան մը չեմ հասկնար, ըսաւ Մաքսիմ, ոսկին սահեցնելով մարդուկին ձեռքին մէջ, որ առանց դժուարութեան ընդունեց զայն: Կը կարծէի թէ այս տունը կը բնակէր տիկին Սէրժան անուն մէկը:

—Տիկին Սէրժա՞ն, ըսիք, կրկնեց հաճոյակատար դռնապանը: Կը ճանչնամ շրջանի վաճառորդուհի մը՝ որ այդպէս կը կոչուի: Ամուսինը Նամակատան ցրուիչ է:

—Ատի չէ իմ փնտռածս: Նամակատան ցրուիչ ըսիք, աղէկ միտքս ինկաւ. այդ Բրուսիացին նամակ կ'ընդունի՞ երբեմն:

—Բնա՛ւ երբեք: Նամակատան մէջ ծանօթ չէ ո՛չ իր անունը, ո՛չ ալ իր տիրոջը: Պարոն, քիչ մը առաջ կ'ըսէիք թէ Տիկին Սէրժան անուն կին մը կը փնտռէք: Եթէ երբեք մայր Սէրժանը չէ անիկա, որ ամէն առտու այս փողոցին մէջ կը քշէ իր կառքը, կ'երաշխաւորեմ ձեզ թէ այդ անունով ուրիշ կին մը չկայ այս թաղին մէջ: Ի՞նչպիսի կին մըն է ատիկա:

—Շատ վայելուչ, երիտասարդ ու խիստ գեղանի. խոշոր աչքերով թխադէմ մը:

—Կը հասկնամ, պչրուհի մը ըլլալու է. այնպէս չէ՞:

—Թերեւս:

—Սխալ հասցէ մը տուած ըլլալու է ձեզ, ըսաւ Մաքսիմ, ակռաներուն մէջէն մռլտալով:

—Հոգ չէ, յարեց աւելով մարդը. եթէ այդ անունով կնոջ մը վրայ խօսուիլը լսեմ, պարոնը կրնայ վստահ ըլլալ վրաս: Եթէ իր հասցէն ինծի ձգէ, հաճոյք պիտի զգամ, իմացածս իրեն հաղորդելով: Նաեւ այն պարագային երբ պարոնը պէտք ունենայ տեղեկութիւն առնելու թաղին մէջ բնակող մէկու մը վրայ, կրնայ ինծի դիմել: Ամէն մարդ կը ճանչնամ այս թաղին մէջ:

—Շնորհակալ եմ: Տիկին Սէրժանի վրայ տեղեկութիւն առնելէս յետոյ դարձեալ կու գամ:

Այսօր այդ կինը փնտռելու նպատակով չեմ եկած: Բարտինէ փողոցը բընակող բարի կնոջ մը հասցէն կ'ուզեմ իմանալ... Տան թիւը չեմ գիտեր.

—Հը՛մ, որքա՛ն երկար է Բարտինէ փողոցը:

—Ոչ կնոջ անունը եւ ոչ ալ տանը թիւը ծանօթ է ինծի: Միայն գիտեմ թէ դռնապանուհի է ու մեծ մայրը՝ տասներկու տարեկան տղեկի մը, որ սեղանաւորի մը քով ասդին անդին վազվզող պատանեակ մըն է: Ժօրժէ կը կոչուի:

(Շարունակելի)

ԷՄՆԻՅԷԹ ՍԱՆՏԸՂԸ ԷՄԼԱՔ ՖԻՒՐՈՒԽԹԸ ԻԼԱՆԸ

Պէտէլի միւզայէտէսի Նումէրօ

6423 2000. 308 սէնէսի Իւսկիւտարտա Սօլագ Սինան մահալլեսինտէ Թէքիէ Գարուսընտա Սէրէթճի Չըգմազընտա 4 նիւմերօլը 65 արշըն արսա իւզէրինէ մէպնի իքի գաթտան իպարէթ 3 օտա 1 մաթպախ վէ 90 արշըն պահչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէյի հավի սըրֆ միւլք պիր պապ խանէնին թէմամը։ Հավա գատըն, Մէհմէտ Սայիտ աղա

368 2000. 303 սէնէսի Իւսկիւտարտա Սօլագ Սինան մահալլեսինտէ Թէքիէ սօգաղընտա 316 նիւմերօլը 60– արշըն արսա իւզէրինէ մէպնի քեարկիր իքի գաթտան իպարէթ 2 օտա 1 մաթպախ վէ 19– արշըն պահչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէյի հավի սըրֆ միւլք պիր պապ խանէնին թէմամը։ Ստույէ հանըմ, Էտհէմ աղա

1335 3500. 302 սէնէսի Վալիտէ խանընտա Ճամի ալթընտա 3 նիւմերօլը վէ թահթընտա պոտուրումը հավի 24 արշըն արսա իւզէրինէ մէպնի 20 ղրուշ իճարլը պիր պապ օտանըն թէմամը։ Մէօհրիւպէ գատըն

16493 15000. 310 սէնէսի Գուզկունճըգտա Վէլի Փօչ սօգաղընտա 6 նիւմերօլը 116 արշըն արսա իւզէրինէ մէպնի ախշապ իքի գաթտան իպարէթ 3 օտա 1 սանտըգ օտասը 1 մաթպախ 1 գույու վէ իթթիսալինտէ 4 նիւմերօլը 122 պուչուգ արշըն պահչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէյի հավի էպնիէյի միւլք զէմինի մուգաթալը պիր պանէնին թէմամը։ Վահէա գատըն

11407 55000. 310 սէնէսի Պէյլէրպէյինտէ Ըսթավրօզտա Արապա ճատտէսինտէ 3 նիւմերօլը 392 արշըն արսա իւզէրինէ մէպնի ախշապ գըսմէն 2 3 գաթտան իպարէթ 15 օտա վէ 1 մաթպախ վէ պիր սարնըճ վէ 1 պօսթան գույուսը վէ 7 տէօնիւմ 500 զրա պահչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէյի հավի էպնիէյի միւլք զէմինի մուգաթալը պիր պապ խանէնին թէմամը։ Ահմէտ Միտհաթ պէյ

10420 4500. 309 սէնէսի Րումէլի Գավագընտա Չայըր սօգաղընտա 24 նիւմերօլը 64– արշըն արսատա մէպնի ախշապ 3 գաթտան իպարէթ 2 օտա 1 սանտըգ օտասը վէ գույու վէ մաթպախ վէ արգա ճիհէթինտէ 16 արշըն արալըգ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէյի հավի սըրֆ միւլք պիր պապ խանէնին թէմամը։ Էօմէր էֆ. վէ Այշէ Խաթիճէ հանըմ վէ սաիրէ

5017 7000. 303 սէնէսի Ըսթէնիատա Նիւսըլլահ մահալլեսինտէ Ճամիի Շէրիֆ սօգաղընտա 50 նիւմերօլը պիր գըթա պօսթան կէտիկինին թէմամը։ Ալի էֆ.

4087 10000. 307 սէնէսի Գասըմ-Փաշատա Գուրտ Չէլէպի մահալլեսինտէ Մաթ-Գարուսը սօգաղընտա 8 նիւմերօլը 87– արշըն արսա իւզէրինէ մէպնի ախշապ 2 պէօլիւք վէ 3 գաթտան իպարէթ 6 օտա 1 մաթպախ 1 գույու վէ թահթընտա պիր պապ աթթար տիւքքեանը վէ պիր մըգտար տրաչըգ մահալի վէ միւշթէմիլաթը սաիրէյի հավի սըրֆ միւլք պիր պապ խանէնին թէմամը. Ահմէտ էֆ. վէ Էմինէ Հուրիէ հանըմ

7562 11000. 307 սէնէսի Րումէլի Գավաղընտա Համամ սօգաղընտա 4 նիւմերօլը վէ 173 արշըն արսա իւզէրինէ մէպնի ախշապ 2 գաթտան իպարէթ 5 օտա պիր գույու պիր մաթպախ վէ 107 արշըն պահչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէյի հավի սըրֆ միւլք պիր պապ խանէնին թէմամը։ Հաֆըզէ հանըմ

5230 30000. 310 սէնէսի Գուզկունճըգտա Թահթալը Պօսթան սօգաղընտա 26 նիւմերօլը 251 արշըն արսա իւզէրինէ մէպնի քեարկիր 2 գաթտան իպարէթ 7 օտա 2 սալօն 2 մաթպախ 1 գույու 1 սարնըճ վէ 115 արշըն պահչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէյի հավի էպնիէյի միւլք զէմինի մուգաթալը պիր պապ խանէնին թէմամը Իգպալ հանըմ

896 18000. 303 սէնէսի Կալաթատա Արապ Ճամիի մահալլեսինտէ Պազըրճը սօգաղընտա 18 վէ 20 նիւմերօլը 95 արշըն արսա իւզէրինէ մէպնի ախշապ իքի գաթտան իպարէթ 6 օտա 1 գույու 1 մաթպախ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէյի հավի պիր պապ խանէնին թէմամը։ Թէֆվիգ էֆ.

1821 18000. 302 սէնէսի Պէյօղլընտա Եէնիշէհիրտէ Եէնիշէհիր ճատտէսինտէ Վանկէլօսթրա Րում քիլիսէսի գարշըսընտա 12 վէ 14 նիւմերօլը 101– արշըն արսատա մէպնի պիր գաթտան իպարէթ ախշապ պիր պապ մէյխանէ իլէ պիր պապ գուրու գահվէճի տիւքքեանը վարագա ճիհէթինտէ 188 պուչուգ արշըն պահչէնին թէմամը։ Պէրպէրեան Պետրոս էֆ.

Պալատէ ճինս վէ նէվիլէ մէվգը վէ միւշթէմիլաթը մուհարրէր էմլաքը մէրհունէյի հիզալարընտէ մուհարրէր ֆիյաթլէրլէ մէվգիի միւզայէտէյէ օլտըղընտան թալիպ օլանլարըն վէ թէճտիտ մուամէլէ իթմէք իսթէյէն մէտյունլարըն Էմնիյէթ Սանտըղընա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունըր։

Ֆի 27 մայիս սէնէ 319

VIN DE BUGEAUD

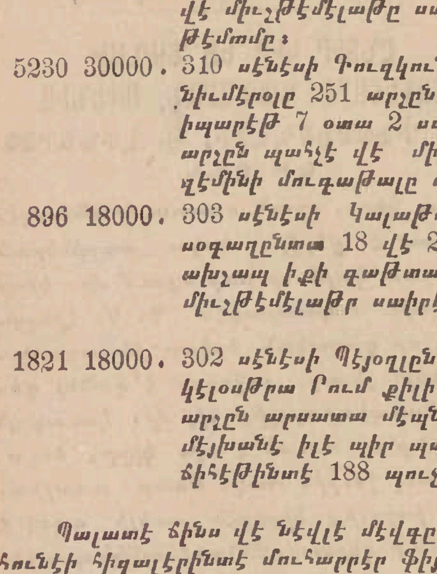

TONI-NUTRITIF au QUINQUINA et au CACAO

ՊԻՒԺՕՅԻ ԳԻՆԻ

ԿՈՐՈՎԻՉ, ՍՆՆԴԱՐԱՐ, ՇԻՆՈՒԱԾ ՔԻՆ ՔԻՆԱՅՈՎ ԵՒ ՔԱՔԱՕՅՈՎ

Կորովիչ ջիղերու լաւագոյնը։ Կը վերանորոգէ արիւնը, ուժերը, կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը գրգռէ ախորժակը, կը կազդուրէ ստամոքսային գործարանները, մէկ խօսքով կը յարմարի բոլոր տկար ու յոգնած մարդոց։

ՊԻՒԺՕՅԻ ԳԻՆԻՆ կը գտնուի բոլոր առաջնակարգ դեղարաններու մէջ։

ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐԱՆՈՑ. — P. LEBEAULT & Cie

5, Rue Bourg-l'Abbé, PARIS

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892
Թուականը
(20 սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, [illegible] Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի Ճամի Հավուզլը փողոց, Օսմ. Նամակատան դէմը։

Ենթ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զաւօխ
Մարբուճճըլար, Զարչըլը խան, Թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։ 194

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Co.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ չքնաղ դրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բերա (1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց Թիւ 343 եւ 343 կրկին
(2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա (1. Սինկէր խան Թիւնէլի եանւ.
(2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս (1. Սուլթան Համամ Թիւ 2
(2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13։
Սկիւտար Զարշը պօյը, Թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ ուլի տունը։

ՏԻՒԶԱՐԻ ԳԻՆԻՆ ՈՒ ՕՇԱՐԱԿԸ

ԼԱՔԹՕ-ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕՅՈՎ

VIN et SIROP de DUSART

Տիւզարի գինիին ու օշարակին մէջ գտնուած լաքթօ-ֆոսֆատ տը շօն ամենէն ազդեցիկ վերանորոգիչն է։

Ոսկրաթիւք տղոց ոսկորները կը փտկէ ու կը զօրացնէ. ուժ կուտայ թոյլ և տկար տղոց։

Ցղի կիները այս գինին ու օշարակը խմելով չեն յոգնիր ու չեն վախեր և աւելի կորովի տղաք կը ծնին։

Լաքթօ-ֆոսֆատը ստնտուներուն կաթը կը շատցունէ և տղաքը կը պաշտպանէ ընդդէմ աճման հիւանդութեանց։ Իր ազդեցութեամբ, ակռաները շուտ կը բուսնին։ Բարիզ, Վիվիէն փողոց։ * A.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՕՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ գոյքը՝ Փր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխատուութիւնները՝ Փր. 34,000,000

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՕՐՔ 600,000էն աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, և որոնց կը պատկանին բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը՝ Փր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՕՐՔԻ տիեզերական բոլիսը մինչեւ հիմա ուրիշ որ և է ընկերութենէ կը յանձնուած բոլիսներէն աւելի առատաձեռն և շահաւոր պայմանագրութիւնն է. յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է ըլլալ գրաւման, համբորդութեան, մահուան պատճառներուն և պատերազմի, անձնասպանութեան և մինչեւ իսկ պատերազմի առթիւ։ Տիեզերական բոլիսը կ'երաշխաւորէ փոխատուութիւններ 3 տարի ապահովագրին վճարելէ յետոյ, առանց յետաձգելու ապահովագրին հաշուի առնելու. այս փոխատուութեանց գումարները դատ նշանակուած են բոլիսին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի. վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերստին շարունակելու առանձնաշնորհումը. յետաձգեալ ապահովագիրները 5 առ 100 տոկոսով հանգիստ գերծ վճարելով. մէկ տարեվճար ընել յետոյ խուլանց կորուստ չկայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ. առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագիրները։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՕՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայմանն ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամենէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել։

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Քննիչ Պատուիրակ
Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ
Պոլիս, Հիւէտոյ խան
Վայվոտա փողոց, Վիթալիս խան
Գալաթիա

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Յունիս 13ին Անադոլի, Սեւ ծովէն։
» 16ին Սիռէասի, Մարսիլիայէն։
» 22ին Մինկրէլի, Սեւ ծովէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Յունիս 13ին Անադոլի ուղ. Մարսիլիա։
» 17ին Սիռէասի, Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում և Նովօրոսիսք
» 23ին Մինկրէլի, ուղ. Մարսիլիա։

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար։ Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Բ. կարգ 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Քարաքէօյի վրայ։ 516 Թ. ՌԸՊՕՒԼ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Արեւելքից միջեւ բանող շոգ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիրգոլիան	10500	Ֆլավիա	3500
Առմէնեան	10500	Էճիբշիըն	3500
Քէսդրիան	10500	Աբրժ.ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլօմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ծօրճիան	8000	Անատոլուգիան	2500
Պասդոնիան	8000	Ալգաշիըն	2500
Ֆրըծէնիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինձօ	900
Վավօնիան	3700	Օբօրդօ	800
Ֆլամինեան	3700	Լիսպօն	80
Խապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքը այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը տալ շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել, առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ, մաքսատան հին առջը
600

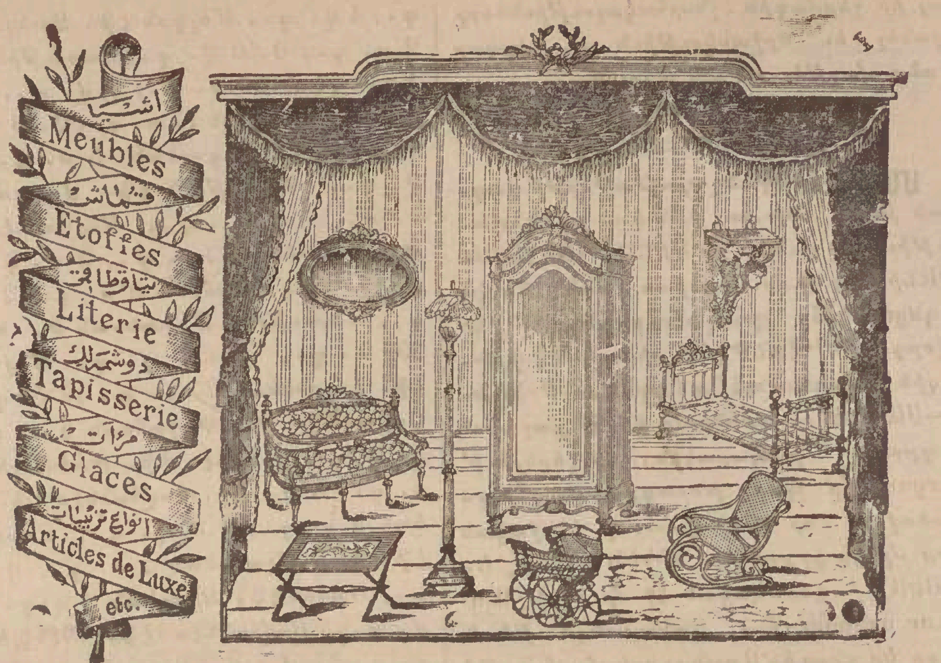

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ

ԺՈՐԺ ԲՍԱԼԹԻԻ

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ԿԱՀԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ

Բերա, Գապրիստան փողոց, քաղաքապետութեան շէնքին դիմաց

ՎԱՃԱՌՈՒՄ

Ննջասենեակներու, սրահներու, ճաշասրահներու յատուկ կարասիք։ Ամերիկեան կարասիներ։ Իտալիոյ միացեալ գործարաններու կարասիներու մթերանոց (գործարանի գնով վաճառում)։ Ամբողջական կահաւորում տուներու, պանդոկներու, գրասենեակներու, ևայլն։

744 ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆ 3—52

COMP RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Դշ. 27/9 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
Դշ. 28/10 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ, ճաղորդակցութիւն Աղեքսանդրիայէն Բոր-Սայիտ, Եաֆա, Պէյրութ, Թարապլուս-Շամ.
Դշ. 28/10 Պուրկազ, Վառնա, Օտեսա ժամը 3ին յետ միջօրէի։
Եշ. 29/11 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ, Պաթում ժամը 8ին միջօրէէն առաջ։
Եշ. 29/11 Սեվաստապօլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ուր. 30/12 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Շբ. 31/13 Տարտանել, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ից յետ միջօր էի։

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Որք ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվրբուլի եւ Արեւելքից միջեւ.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Բավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիբրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	2181
Ուրանի	7269	Շէրպուրկ	161

Սարակոսա շոգենաւը, Նաւապետ Լէթ-ամ, Լիվ բուլէն հոս հասաւ ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ ՃՈՂԻ և ՍԻԿԸՐ
Joly et Seagor
Մէյմէնէթի խան, թիւ 6, 7, 8 Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ [illegible]

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի, Գօրնյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Րամսէզ	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէքթիս	2400
Թէյլըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կարբընք	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւլէտ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Ուիթալ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
1¼ 21 [illegible]

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Կօգօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէքթ	3607	Գօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սարֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարղէլլօ	3709	Ծիթիօ	1735
Արիօսգօ	2271	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինատու	3720	Միլօ	1057	Սրէքօ	1200
Պորտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրադիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պըրինօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօրիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտահօ	5540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրբիտօ	487
Գալիբսօ	1837	Էրագօ	1841	Քլէօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօմօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէքանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Ծէնօ	1850
Գլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1843	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիզանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Րօմէօ	1789		

Վասքօ շոգենաւը, Նաւապետ Կրին, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած, պարպած և Օտեսա ուղեւորած է։

Մոռոքքօ շոգենաւը, Նաւապետ Պօքսօլ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Ալէբբօ շոգենաւը, Նաւապետ Պէնկամ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 15ին։

Դիմել առ գործակալը Ֆ. ՀԻԼՖ ԷՆՐԻՋՕՑ
Թիւ 22—24 [illegible] խան Ղալաթիա 877

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1903 Ապրիլ 22 (Ն. Տ.) չորեքշաբթի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 222 խառն Առաւ.		ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 221 խառն Իրկն.	
Ժ.	Վ.				Ժ.	Վ.
10	25	Մկն.	Էսկի-Շէհիր	Ժմն.	1	25
11	7	»	Կէօքճէ Քըզըք	»	12	45
12	5	»	Սաղօնճը Բունար	»	12	3
12	59	»	Ալաեունտ	»	11	7
1	41	»	Չէքիւրլէր	»	10	23
2	41	»	Տէօյէր	»	9	35
3	10	»	Իհսանիյէ	»	8	50
3	34	»	Համամ	»	8	23
3	44	»	Կազլըկէօլ Համամ	»	8	14
4	31	»	Աֆիոն Գարա Հիսար	»	7	43
5	11	»	Պէօյիւք Չօպանլար	»	6	50
6	6	»	Չայ	»	6	3
6	51	»	Իսհագլու	»	5	10
7	15	»	Եասսըէրան	»	4	45
7	46	»	Աք Շէհիր	»	4	23
8	18	»	Աղալի քէօյ	»	3	43
9	—	»	Չավուշճը քէօյ	»	3	5
9	38	»	Իլկին	»	2	33
10	25		[illegible]ըն-Խանը	»	1	39
11	20		[illegible]էրայ-Ինի	»	12	57
11	52	»	Մէյտան	»	12	17
12	52	»	Բունար-Պաշը	»	11	12
1	30	Ժմն.	Գօնիա	Մկն.	10	30
Իրկն.					առաւ.	

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թ.34 խառն Առաւ.		Թ.36 խառն Իրկն.		ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թ.31 խառն Առաւ.		Թ.33 խառն Իրկն.	
Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.				Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.
10	55	7	45	Մկն.	Քարաքէօյ Կամուր	Ժմն.	3	40	11	45
11	20	8	10	Ժմն.	Հայտար Փաշա	Մկն.	3	15	11	20
11	45	8	27	Մկն.		Ժմն.	3	3	10	58
12	50	9	40	Ժմն.	Բէնտիք	Մկն.	1	58	9	44
1	—	9	50	Մկն.		Ժմն.	1	43	9	30
1	22	10	15	»	Թուզլա	»	1	23	9	8
1	43	10	40	»	Կէպզէ	»	1	2	8	48
2	8	11	2	»	Տիլ Իսքէլէսի	»	12	33	8	15
2	19	11	13	»	Թավշանճըլ	»	12	19	8	4
2	40	11	34	»	Հէրէքէ	»	12	8	7	52
3	1	11	54	»	Եարըմճա	»	11	41	7	25
3	15	12	7	»	Թիւթիւն Չիֆթլիք	»	11	29	7	10
3	27	12	21	»	Տէրինճէ	»	11	18	6	59
3	42	12	35	Ժմն.	Իզմիտ	Մկն.	11	—	6	43
4	7	—	—	Մկն.		Ժմն.	—	—	6	18
4	41			»	Պօյիւք-Տէրպէնտ	»			5	42
5	14			»	Սափանճա	»			5	12
5	41			»	Համի-էֆէ	»			4	54
6	28			»	Կէյվէ	»			3	58
6	54			»	Ագ-Հիսար	»			3	32
7	29			»	Մէքէճէ	»			3	3
7	59			»	Լէֆքէ	»			2	29
8	37			»	Վէզիր Խան	»			1	51
9	20			Ժմն.	Պիլէճիք	Մկն.			1	10
9	35			Մկն.		Ժմն.			1	—
10	45			»	Քարաքէօյ	»			12	10
11	29			»	Պօզէիւք	»			11	34
12	22			»	Ին Էօնիւ	»			10	57
12	54			»	Չուքուր Հիսար	»			10	24
1	35			Ժմն.	Էսկի Շէհիր	Մկն.			9	45
Իրկն.									առաւ.	

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն Առաւ.		ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 121 խառն Իրիկն.	
Ժ.	Վ.				Ժ.	Վ.
12	—	Մկն.	Էսկի Շէհիր	Ժմն.	10	—
12	44	»	Աք Պունար	»	9	18
1	24	»	Ալփու Քէօյ	»	8	46
2	4	»	Պէյլիք Ախուր	»	7	58
3	9	»	Սարիքէօյ	»	7	1
3	58	»	Պիչէր	»	6	4
4	35	»	Սասըլէր	»	5	27
5	9	»	Պէյլիք Քէօփրիւ	»	5	—
6	3	»	Պօլաթլը	»	4	16
7	21	»	Մալը Քէօյ	»	2	49
8	15	»	Սինճան Քէօյ	»	1	47
9	—	Ժմն.	Էնկիւրիւ	Մկն.	1	—
Իրկն.					առաւ.	

ԱԼԱԵՈՒՆՏԷՆ ՔԷՕԹԱՀԵԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 խառն Առաւ.		Թ. 324 խառն Իրկն.		ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ.321 խառն Առաւ.		Թ. 323 խառն Իրկն.	
Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.				Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.
1	5	11	15	Մկն.	Ալաեունտ	Ժմն.	12	30	10	35
1	25	11	35	Ժմն.	Քէօթահեա	Մկն.	12	10	10	15

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ՊԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. խառն Առաւ.		Թ. 426 խառն Իրիկն.		ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 425 խառն Առաւ.		Թ. խառն Իրիկն.	
Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.				Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.
		5	56	Մկն.	Համիտիէ	Ժմն.	4	35		
		6	14	Ժմն.	Ատա-Պազար	Մկն.	4	17		

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՖԵԱՆ